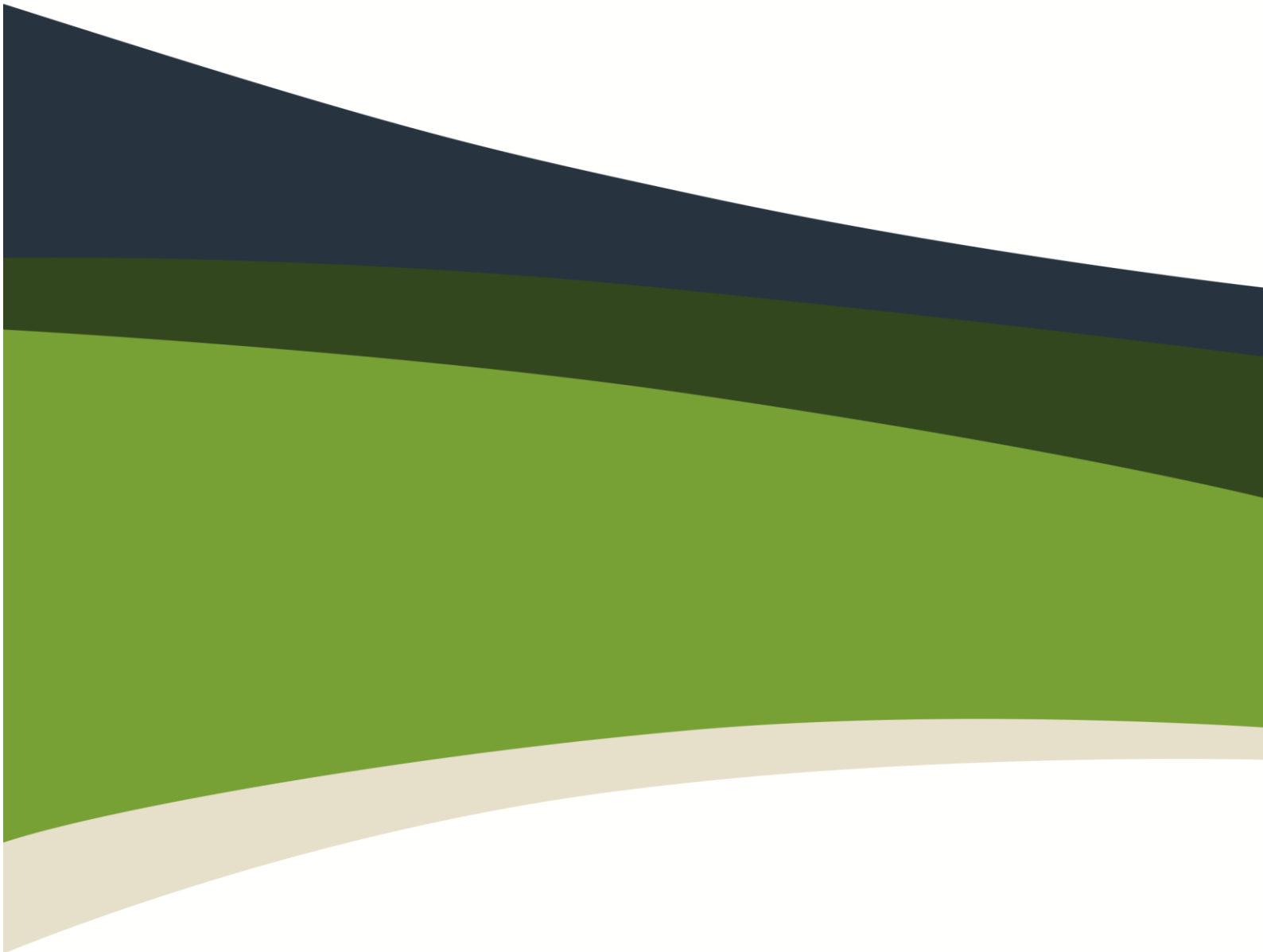

Najaarsnota 2021

Colofon

Uitgave Gemeente Wassenaar

Postbus 499 2240 AL Wassenaar

Inlichting: gemeente@wassenaar.nl

9 november 2021

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Programma's	7
P0 Bestuur en ondersteuning.....	7
P1 Veiligheid	17
P2 Verkeer en vervoer.....	21
P3 Economie	25
P4 Onderwijs.....	29
P5 Sport, cultuur en recreatie.....	33
P6 Sociaal Domein	43
P7 Volksgezondheid en milieu.....	57
P8 Wonen en bouwen	61
Financiën	65
Financiële ontwikkeling per programma	65
Bijlagen	66
Bijlage 1. Financiële gevolgen Corona 2021.....	66
Bijlage 2. Gedetailleerd totaaloverzicht wijzigingen Najaarsnota	67
Bijlage 3. 10-jaars Liquiditeitsprognose (Hoofdlijn en Detail)	70
Bijlage 4. Actueel meerjarensaldo MJB 2022-2025	74

Inleiding

Voor u ligt het laatste verantwoordingsdocument van het huidige college in deze coalitieperiode. Een bijzondere periode die de laatste twee jaar getekend werd door corona, maar waarin tegelijkertijd gebouwd is aan:

een veilig, groen en internationaal dorp, dat in beweging is, waarbij we bouwen aan een solide basis, die duurzaam en toekomstbestendig is, waar we denken in mogelijkheden en waar iedereen meedoet.

Pas wanneer de komende gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022 voorbij zijn, worden de jaarstukken over 2021 vastgesteld. In deze nota willen we de laatste bijsturing geven, zodat we ook volgend jaar kunnen doorbouwen aan ons mooie Wassenaar.

Het afgelopen half jaar stond in het teken van de coronapandemie en de ontvlechting van de werkorganisatie Duivenvoorde (WODV). Ondanks deze ontwikkelingen, in combinatie met de effecten van een gespannen arbeidsmarkt, is de organisatie erin geslaagd grotendeels uitvoering te geven aan de reguliere dienstverlening en tegelijkertijd actief bij te dragen aan ontwikkeling van de nieuwe organisatie Wassenaar. ICT-ondersteuning, de snelle overgang naar het -nieuwe- digitale thuiswerken en de tomeloze inzet van de medewerkers hebben positief en effectief bijgedragen aan het op peil houden van de gemeentelijke dienstverlening.

De totstandkoming van deze Najaarsnota 2021 heeft plaatsgevonden vanuit een nieuwe, eigen ambtelijke organisatie voor Wassenaar, die per 1 september is gestart. Voor ons een nieuw begin, dat ons nieuwe energie geeft om ook tijdens dit laatste gedeelte van de huidige raadsperiode de vaart erin te houden.

Voordelig resultaat van € 1,7 miljoen

De Najaarsnota 2021 laat onderaan de streep voor 2021 een voordelig resultaat zien van € 1,7 miljoen. Een positief resultaat, dat met name te danken is aan de extra algemene uitkering van € 2.324.000 vanuit het Rijk. Ook de eindafrekening van de WODV kwam uit op een positief saldo van ruim een half miljoen, door lagere kosten voor personeel en inhuur. Daarnaast bleef een deel van het budget over dat het Rijk beschikbaar stelt voor uitkeringen die de gemeente verstrekt (*Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten*).

Jeugdhulp: op naar een positief saldo in 2022

Uitdaging is om de kosten van de jeugdzorg beheersbaar te houden terwijl de kwaliteit van de zorg op peil blijft. Sinds de invoering van de decentralisaties zijn de kosten voor de jeugdzorg gestegen doordat steeds vaker, langer en intensiever gebruik wordt gemaakt van (voornamelijk ambulante) professionele hulp en steun bij opvoed- en opgroei problemen. Ook de effecten van de coronapandemie op de jeugd zijn groot, wat blijkt uit de olopende wachtlijsten voor ggz-zorg.

In het voorjaar van 2021 heeft de raad daarom besloten aanvullende maatregelen te nemen. Hiermee kunnen we enigszins grip houden op de verwijzingen en aantallen. En met resultaat. Waar het aandeel van Wassenaar in de totale stijging slechts 1% betreft, bedraagt de gemiddelde groei in de regio 7,4%.

De gemeente Wassenaar blijft dan ook inzetten op de ingeslagen weg. Ook in 2022, wanneer een positief saldo te verwachten is vanwege de extra jeugdmiddelen vanuit het Rijk van ruim een miljoen.

Maatschappelijke impact corona opgevangen met steunhulp

De coronapandemie bracht een groot aantal uitdagingen voor het maatschappelijke leven met zich mee. De roep uit de samenleving om ondersteuning van de overheid was groot en de gemeente wilde daar adequaat op inspelen. Dat heeft zijn weerslag gehad op de begroting. Om de financiële effecten van corona te verzachten heeft de gemeente ondernemers, bibliotheek en cultuursector ondersteund.

Door de massale vaccinaties kon na een periode van een totale en gedeeltelijke lockdown het maatschappelijke leven weer enigszins naar een normale toestand terugkeren. Maar inmiddels zitten we in een volgende coronagolf. Het is op dit moment nog onzeker hoe de situatie zich de komende tijd ontwikkelt en welke impact dit heeft op de Wassenaarse samenleving.

Overheveling incidentele budgetten

De afgelopen jaren zijn een groot aantal voornemens uit het coalitieakkoord uitgevoerd volgens de planning. Hoewel er ons alles aan is gelegen zoveel mogelijk zaken af te ronden in deze collegeperiode, is dat voor veel, incidenteel in de begroting 2021 opgenomen, budgetten lastig uitvoerbaar gebleken. We pakken deze zaken daarom met grote urgentie op.

Om deze incidentele aangelegenheden tot stand te kunnen laten komen, stellen wij budgetoverheveling naar 2022 voor. Dit is nodig om ook per 1 januari 2022 te kunnen beschikken over (restant)budgetten.

Aanvullende investeringen in restauratie molen Windlust en havenkanaal

Naast de mutaties in de exploitatiebegroting stelt het college twee belangrijke, aanvullende investeringen voor. De eerste is in molen Windlust. Bij onderzoek voor de restauratiewerkzaamheden aan dit beeldbepalende rijksmonument bleek, dat er sprake was van verborgen gebreken in het metselwerk en dat de constructie instabiel was geworden. Om dit Wassenaarse erfgoed in bedrijf te kunnen houden en de molen ook voor toekomstige generaties te bewaren moet een aanvullend investeringskrediet beschikbaar worden gesteld.

Dat geldt ook voor de havenmuur; deze is aan vervanging toe en dit valt duurder uit dan begroot ten gevolge van verwachte prijsstijgingen. Beide investeringen zijn niet bij de Meerjarenbegroting 2022-2025 betrokken, omdat op dat moment de benodigde informatie ontbrak. De structureel hogere kapitaallasten worden opgenomen in de Kadernota 2023.

De belangrijkste wijzigingen op een rij

De Najaarsnota laat onder aan de streep voor 2021 een voordelig resultaat zien van € 1,7 miljoen. We merken op dat dit een positief beeld is, maar constateren tegelijkertijd dat een aantal zaken nog niet tot uitvoering is gekomen. Deze zaken pakken we met grote urgentie op. Voor de jaren daarna bedragen de voordelige resultaten € 769.000 (2022), € 472.000 (2023) en € 597.000 (2024).

De belangrijkste mutaties 2021 vermelden wij hieronder:

Voordelige effecten op de exploitatiebegroting

- Algemene uitkering (mei- en septembercirculaire). Voordelig effect van € 2.324.000
- Afrekening WODV. Voordelig effect van € 515.000
- Wet BUIG. Voordelig effect € 302.000

Totaal voordelig effect afwijkingen € 3.141.000

Nadelige effecten op de exploitatiebegroting

- Jeugdhulp. Nadelig effect € 796.000
- TONK. Nadelig effect € 223.000
- Bibliotheek. Nadelig effect € 132.000
- Opleidingsbudget OTO. Nadelig effect € 125.000
- Coronacompensatie cultuursector. Nadelig effect € 112.000
- Overige mutaties. Per saldo nadelig effect € 66.000

Totaal nadelig effect afwijkingen € 1.454.000

Per saldo bedraagt het budgettair voordelig effect van alle afwijkingen op de exploitatie € 1.687.000.

Investerings

- ICT. Investeringskrediet in 2021 € 1.053.000
- Molen Windlust. Aanvullend investeringskrediet in 2022 € 884.000
- Kademuur Havenkade. Aanvullend investeringskrediet in 2022 € 717.000

Totaal (extra) investeringskredieten € 2.654.000

Bijlagen

- Bijlage 1 Corona-overzicht.
- Bijlage 2 Overzicht van alle mutaties van deze Najaarsnota.
- Bijlage 3 Liquiditeitsprognose voor de komende 10 jaar.
- Bijlage 4 Actueel meerjarensaldo voor de jaren 2022-2025.

Programma's

P0 Bestuur en ondersteuning

Wat willen we bereiken ?

Wat willen we daarvoor doen?

Taakveld 0.1 Bestuur

Belangrijkste ontwikkelingen

Inrichting nieuwe Wassenaarse ambtelijke organisatie

Raadhuis De Paauw als bestuurscentrum

Mid Term Review (MTR) als rapportage instrument

Op weg naar Wassenaar 2030

Nota Internationals in Wassenaar

Steeds meer gemeenten geven aan dat zij de duurzame ontwikkelingsdoelen ondersteunen.

De nota 'Zo werken wij samen in Wassenaar' wordt steeds meer geïntegreerd in de manier van werken.

Belangrijkste resultaten

0.1.1 Nieuwe ambtelijke organisatie voor Wassenaar

0.1.2 Het in gebruik nemen van Raadhuis De Paauw als bestuurscentrum met daarin gevestigd de raad, de griffie, het ambtelijk apparaat en het college van B en W.

0.1.3 Vanuit de nieuwe, opgavegerichte werkwijze, is de MidtermReview gelinkt aan de uitvoering van het realisatiedocument 'Op weg naar Wassenaar 2030 en wordt deze tussentijds 2 keer jaarlijks geactualiseerd.

0.1.4 Met de Nota Internationals verduidelijken we de effecten van de internationals op ons dorp, wat zijn de voor- en nadelen, onderbouwd met cijfers. Op basis daarvan kan het gesprek over beleid met betrekking tot internationals verder gevoerd worden.

0.1.5 Op de website en in besluiten is duidelijk aan welke duurzame ontwikkelingsdoelen ons beleid bijdraagt

0.1.6 Inwoners voelen zich betrokken en ervaren samenwerking. Er is overzicht van de wijze waarop participatie in de voorbereiding en uitvoering van beleid wordt toegepast.

Toelichting budget

 Bijsturing nodig

Inhuur griffie (€ 55.500 nadeel)

In verband met tijdelijke uitval van onze griffier wordt er een vervanger ingehuurd. De lasten hiervan bedragen voor dit jaar € 33.500 en zijn een nadeel op dit taakveld. De kosten voor 2022 worden geraamd op € 22.000.

Projectbudget OTO (budgettair neutraal € 600.000)

Er is naar verwachting een voordeel eind van het jaar (minder kosten en lagere onttrekking aan de reserve). Er is voor 2021 incidenteel budget geraamd van € 1,6 miljoen met dekking ten laste van de reserve OTO, dat niet (volledig) tot besteding komt. Wij schatten dat bedrag in op circa € 600.000. De raming was gebaseerd op start van de organisatie per 1 april. De organisatie is per 1 september 2021 gestart met totaal 200 fte aan formatie. Hiervan is er 164,5 fte aan bezette en 35,5 fte aan onbezette formatie. Per 1 september waren er totaal 26 fte aan ingehuurde medewerkers voor vacaturevervanging, ziekte en projecten. Om per 1 januari a.s. te kunnen beschikken over deze € 600.000 aan OTO-gelden wordt voorgesteld dit restant met dekking over te hevelen naar 2022. Dit vooruitlopend op de vaststelling van de jaarrekening 2021 waarin een eventueel resterend bedrag alsnog ook naar 2022 zal worden overgeheveld.

Taakveld 0.2 Burgerzaken

Belangrijkste ontwikkelingen

Eind 2020 is de twee-jaarlijkse burger- en ondernemerspeiling gehouden van Waarstaatjegemeente. Een van de uitgangspunten van onze dienstverlening is digitaal waar kan en persoonlijk waar nodig. Door digitalisering en meer aandacht voor identiteitsfraude is het vakgebied burgerzaken in ontwikkeling. Meer aandacht voor adresfraude in het kader van ondermijning. Vanuit BZK is een traject ingezet om te komen tot een uniforme Samenhangende Objectenregistratie met daarin basisgegevens over objecten in de fysieke werkelijkheid.

Op 17 maart 2021 vinden de verkiezingen voor de Tweede Kamer plaats.

Belangrijkste resultaten

0.2.1 We hebben de dienstverlening aan inwoners en bedrijven verder verbeterd op basis van de uitkomsten van de peilingen in 2020 en de continue feedback die wij vragen.

0.2.2 We voeren chat in om gebruikers te kunnen ondersteunen die vastlopen in het digitale proces.

0.2.3 Het team burgerzaken is zo ingericht dat zij klaar is voor de toekomst.

0.2.4 We starten met huisbezoeken om adresfraude tegen te gaan.

0.2.5 Toewerken naar een Samenhangende Objectenregistratie.

0.2.6 Goed verlopen verkiezingen voor de Tweede Kamer op 17 maart 2021 met extra aandacht voor toegankelijkheid.

Toelichting budget

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Belangrijkste ontwikkelingen

Invulling geven aan de ambitie 'Wassenaar energieneutraal 2050'.

Belangrijkste resultaten

0.3.1 Vastgoed- en accommodatiebeleid.

0.3.2 Haalbaarheidsonderzoek gemeentelijke huisvesting.

0.3.3 Invoeren kostendekkende huren.

0.3.4 Verduurzaming gemeentelijk vastgoed.

0.3.5 Actief verkoopbeleid woningen.

Verkoop vastgoedobjecten (incidenteel budgetneutraal € 749.500)

Eind mei is de verkoop van de Backershagenlaan 13 afgerond; de opbrengst hiervoor bedroeg € 552.200. Het pand aan de Molenstraat 22 is in juli verkocht voor een bedrag van € 215.000.

Voorgesteld wordt in lijn met eerdere afgestoten panden ook de opbrengsten van deze verkooptransacties - onder aftrek van netto-verkoopkosten (Backershagenlaan € 10.600 en Molenstraat € 7.100) - te doteren aan de reserve grote projecten.

Toelichting budget

Bijsturing nodig

Vorbereidingsbudget Volwaardig bestuurscentrum De Paauw (€ 59.000 budgettair neutraal)

Op 19 mei 2020 heeft u bij amendement besloten raadhuis De Paauw te willen gaan gebruiken als volwaardig bestuurscentrum, hiervoor te onderzoeken of het pand kan worden uitgebreid en bij dit onderzoek op een zorgvuldige manier burgerparticipatie in te zetten. Vervolgens heeft u op 18 mei 2021 gevraagd een nader onderzoek (quick scan) uit te voeren naar verbeteringsmogelijkheden voor de toegankelijkheid en de consequenties daarvan voor toegankelijkheid enerzijds en kosten en effecten op de cultuurhistorische waarden anderzijds. Voor deze opdrachten zijn geen middelen beschikbaar gesteld en is gevraagd dit voorsnog te bekostigen uit het voorbereidingskrediet dat op 19 mei 2020 beschikbaar is gesteld voor de noodzakelijke voorbereiding voor een zorgvuldige restauratie van het interieur. Nu zowel de afronding van de restauratievoorbereiding als de plannen voor de herontwikkeling tot volwaardig bestuurscentrum vorm krijgen, is helder dat voor de afronding een aanvullend krediet van € 59.000 noodzakelijk is. Voorgesteld wordt de kosten te dekken uit de reserve grote projecten.

Huisvestingsvisie nieuwe organisatie (€ 16.000 budgettair neutraal)

In december 2020 is een krediet beschikbaar gesteld voor de ontvlechting van de WODV en de opbouw van een nieuwe eigen organisatie. In dat krediet waren geen middelen opgenomen voor huisvesting. Nu de opdracht voor het ontwikkelen van een volwaardig bestuurscentrum en de opbouw van een eigen organisatie bij elkaar kwamen, is toch gemeend een visie te moeten opstellen over hoe de huisvesting het best de doelen van de nieuwe organisatie ondersteunt. Door op te maken hoe de organisatie in de toekomst wil gaan werken en goed na te denken welke faciliteiten dat vraagt kan de grootschalige aanpak van De Paauw in één keer goed worden uitgevoerd. Een uitbreiding van het pand blijkt niet nodig als meer thuisgewerkt wordt, maar dat betekent wel wat voor het gebruik van de werkruimtes in het

'nieuwe' kantoor. Voor het opstellen van deze huisvestingsvisie is een bedrag nodig van € 16.000. Voorgesteld wordt de kosten te dekken uit de reserve grote projecten.

Van Polanenpark 105 (€ 15.000 incidenteel nadeel)

Op 16 mei 2019 heeft gemeente Wassenaar het perceel aan het Van Polanenpark 105 verkocht aan de Wassenaarse Bouwstichting (Wabs). Uit nader onderzoek bleek dat de grond vervuild is met PAK en dat dit moet worden gesaneerd. In de overeenkomst is met de Wabs afgesproken dat indien de gronden niet geschikt blijken voor de woonfunctie, de Wabs deze gronden zal saneren op kosten van de gemeente (verkoper). Het totaalbedrag aan onvoorziene kosten bedraagt €15.000.

Taakveld 0.4 Overhead

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

0.4.1 Niet van toepassing

Toelichting budget

Bijsturing nodig

Afhandeling WOB-verzoeken (budgettair nadeel € 25.000)

In het afgelopen jaar is binnen het team juridische zaken fors ingezet op het terugdringen en goed afhandelen van binnenkomende WOB-verzoeken. Er is echter opnieuw een capaciteitsprobleem ontstaan voor de behandeling van WOB-verzoeken. Redenen hiervoor zijn:

- De ontvlechting heeft dit jaar veel juridische capaciteit gekost. Deze is ingezet op de afhechting van de GR, omzetting van regelingen en het opstellen van nieuwe regelingen en mandaten;
- De beschikbare juridische capaciteit van de WODV is verdeeld, waarbij een ervaren WOB-jurist en de WOB-ondersteuner in Voorschoten zijn geplaatst; Dit vereist herschikking van taken, inwerken van nieuwe collega's etc.;
- Er zijn nieuwe omvangrijke WOB-verzoeken binnengekomen, gelieerd aan lopende politieke dossiers. Deze moeten nu met voorrang worden opgepakt;
- De huidige juridische capaciteit is in de maanden september en oktober ook nog ingezet ter afdoening van omvangrijke WOB-dossiers voor Voorschoten. Deze warme overdracht van dossiers wordt overigens niet apart in rekening gebracht. Het kosteloos afhechten van dossiers over en weer is vastgelegd in de uitgangspunten van de ontvlechting.

Aangezien de overschrijding deels wordt veroorzaakt door de ontvlechting wordt deze voor de helft gedekt door OTO-budget. De andere helft van € 25.000 wordt hier opgevoerd als overschrijding.

Juist door de ontvlechting moeten processen opnieuw worden ingericht. De in de voorjaarsnota benoemde prioriteit met betrekking tot het geautomatiseerd inventariseren en anonimiseren van documenten heeft inmiddels geleid tot de aanschaf van het automatiseringsprogramma Zylab. Dit is in de maand oktober '21 geïmplementeerd. Voor de aanschaf van dit programma zijn extra middelen beschikbaar gekomen in het gemeentefonds vanwege de implementatie van de wet Open Overheid (WOO).

Afrekening werkorganisatie Duivenvoorde (budgettair voordeel € 515.000)

De WODV is per 1/9/2021 ontvlochten. De Jaarstukken 1/1/2021 t/m 31/8/2021 zijn conform het liquidatieplan WODV opgesteld. Het (voorlopige) voordelige resultaat voor Wassenaar bedraagt € 515.000. Over het algemeen hebben corona en de ontvlechting per 1/9/2021 grote invloed op de werkzaamheden van de WODV gehad. Het (voorlopige) resultaat is ontstaan door lagere inhuurkosten, hogere ontvangen vergoedingen voor inzet van personeel bij derden, lagere opleidingskosten, lagere facilitaire kosten en overige personeelskosten. Ook zijn er lagere kapitaallasten van ICT maar wel hogere operationele ICT-kosten. De eindafrekening WODV wordt 23 november aan het AB ter vaststelling aangeboden.

Beschikbaar stellen investeringskrediet ICT (€ 1.053.000)

Met de ontvlechting van de WODV is er ook een, reeds gedekte, ICT-investeringsopgave overgekomen. De kapitaallasten van deze investeringen zijn opgenomen in de MJB2022-2025, maar het krediet zelf moet nog wel beschikbaar gesteld worden door de raad.

Opleidingskosten OTO (budgettair nadeel € 125.000)

Onderdeel van afrekening werkorganisatie zijn de niet in de eerste 8 maanden van 2021 uitgegeven begrote opleidingskosten. Dit mede vanwege prioriteitstelling en afwachting van de plaatsing van de medewerkers in de nieuwe organisaties. Voorgesteld wordt deze niet uitgegeven opleidingskosten aandeel Wassenaar ad € 125.000 in het kader van OTO alsnog ter beschikking te stellen van de medewerkers in Wassenaar in 2022 door deze in 2021 toe te voegen aan de reserve reorganisatie en deze middelen in 2022 beschikbaar te stellen voor opleidingen.

Taakveld 0.5 Treasury

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

0.5.1 Niet van toepassing

Toelichting budget

 Op koers

Taakveld 0.61 OZB Woningen

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

0.61.1 Toepassen inflatiecorrectie.

0.61.2 Verhoging OZB met 5% (programmabegroting 2019-2022).

Toelichting budget

 Op koers

Taakveld 0.62 OZB Niet-Woningen

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

0.62.1 Toepassen inflatiecorrectie.

0.62.2 Verhoging OZB met 5% (programmabegroting 2019-2022).

Toelichting budget

 Op koers

Taakveld 0.64 Belastingen overig

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

0.64.1 Toepassen inflatiecorrectie.

Toelichting budget

Op koers

Taakveld 0.7 Algemene uitkering & overige uitkeringen gemeentefonds

Belangrijkste ontwikkelingen

De gevolgen van de herijking van het gemeentefonds zouden aanvankelijk eind 2020 bekend zijn. Zoals het er nu naar uitziet wordt de herijking niet eerder geëffectueerd dan per 1 januari 2023. Het is echter nog maar de vraag of deze datum reëel is.

Belangrijkste resultaten

0.7.1 Voor 2022 en latere jaren de financiële gevolgen in beeld brengen.

Toelichting budget

Uitkering gemeentefonds (budgettair voordeel € 2.325.000)

Het gemeentefonds laat een budgettair voordeel zien van € 2.325.000 in 2021. Deze is voor een bedrag van € 1.398.000 het gevolg van de meicirculaire waarover uw raad in de raadsinformatiebrief 062 op 29 juni nader is geïnformeerd.

De septembercirculaire die onlangs is uitgekomen laat nog een aanvullend voordeel zien van € 927.000, met name als gevolg van een per saldo hoger voorschot van onderuitputting van het beschikbare budget voor het btw-compensatiefonds (€ 133.000), een hogere uitkeringsfactor (€ 509.000), taakmutaties, met name aanpak problematiek jeugdzorg (€ 49.000) en coronasteunpakket (€ 241.000, waarvan € 170.000 TONK en € 71.000 voor lokale cultuur en voor buurthuizen).

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

0.8.1 Niet van toepassing

Toelichting budget

Wat gaat het kosten?

Programma: P0 Bestuur en ondersteuning		Begroting	Wijzigingen	Begroting na
Bedragen x € 1.000,- ("-"= nadeel / "+"= voordeel)		actueel	voorgesteld	voorgestelde wijziging
0.1 Bestuur	Baten	0	0	0
	Lasten	-3.747	567	-3.181
	Saldo	-3.747	567	-3.181
0.2 Burgerzaken	Baten	406	0	406
	Lasten	-868	0	-868
	Saldo	-461	0	-461
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Baten	97	767	864
	Lasten	-590	-49	-639
	Saldo	-493	719	225
0.4 Overhead	Baten	52	760	812
	Lasten	-9.989	-329	-10.319
	Saldo	-9.937	431	-9.506
0.5 Treasury	Baten	667	0	667
	Lasten	-30	0	-30
	Saldo	637	0	637
0.61 OZB Woningen	Baten	7.821	0	7.821
	Lasten	-287	0	-287
	Saldo	7.534	0	7.534
0.62 OZB Niet-Woningen	Baten	2.892	0	2.892
	Lasten	-62	0	-62
	Saldo	2.829	0	2.829

0.63 Parkeerbelasting	Baten	0	0	0
	Lasten	0	0	0
	Saldo	0	0	0
0.64 Belastingen overig	Baten	2.191	0	2.191
	Lasten	-107	0	-107
	Saldo	2.084	0	2.084
0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds	Baten	30.699	2.325	33.024
	Lasten	0	0	0
	Saldo	30.699	2.325	33.024
0.8 Overige baten en lasten	Baten	0	0	0
	Lasten	-215	0	-215
	Saldo	-215	0	-215
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	Baten	0	0	0
	Lasten	0	0	0
	Saldo	0	0	0
0.10 Mutaties reserves	Baten	0	0	0
	Lasten	0	0	0
	Saldo	0	0	0
0.11 Resultaat rekening baten en lasten	Baten	0	0	0
	Lasten	0	0	0
	Saldo	0	0	0
Totaal baten		44.826	3.852	48.678
Totaal lasten		-15.896	189	-15.707
Saldo van baten en lasten		28.930	4.041	32.971
Onttrekking reserves		4.612	-525	4.087
Toevoeging reserves		-2.629	-875	-3.504
Mutaties reserves		1.983	-1.400	583
Geraamde resultaat		30.913	2.641	33.554

P1 Veiligheid

Wat willen we bereiken ?

Wat willen we daarvoor doen?

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Belangrijkste ontwikkelingen

Klimaatadaptatie

Energietransitie

Continuïteit van vitale infrastructuur

Vergrijzing van de samenleving

Belangrijkste resultaten

1.1.1 Crisisbeheersing omvat naast fysieke ook sociale en maatschappelijke incidenten, rampen en crises. In Haaglanden is hiervoor een nieuw regionaal deelplan bevolkingszorg gemaakt waarvan de implementatie in 2020 is gestart.

Zoals in het Veiligheidsberaad van 22 september jl. is aangekondigd, heeft het kabinet besloten de veiligheidsregio's een specifieke uitkering te verstrekken voor het ondersteunen van de naleving van de controleplicht van het coronatoegangsbewijs op locaties waar dat nodig is. De Minister van Justitie en Veiligheid verstrekt aan de Veiligheidsregio Haaglanden een incidentele bijdrage van € 2.889.820 op grond van artikel 8.3 van het Besluit veiligheidsregio's. Het voorstel is om deze middelen naar rato van het aantal inwoners op 1 januari 2021 over de inliggende gemeenten te verdelen, wat voor Wassenaar neerkomt op een bedrag van € 69.000. Vanwege het opheffen van het overgrote deel van de maatregelen wordt de controle van een coronatoegangsbewijs op grond van artikel 6.30 van de Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 (hierna: tijdelijke regeling) essentieel geacht. Deze controle wordt uitgevoerd door beheerders van voorzieningen waarvoor het beschikken over een toegangsbewijs krachtens de Wet publieke gezondheid is voorgeschreven. Om daarbij te ondersteunen en de naleving van de verplichtingen te bevorderen is inzet van ondersteunend personeel nodig. Deze ondersteuners zijn geen toezichthouders en hebben geen publiekrechtelijke bevoegdheden. De kosten hiervan worden vooralsnog eveneens begroot op € 69.000.

1.1.2 De gemeentelijke crisisorganisatie is een flexibele organisatie die ook in 2021 ingezet kan worden bij diverse soorten incidenten, rampen en crises.

Per 1 januari 2022 zal de eigen crisisorganisatie van de gemeente Wassenaar van start gaan. Daarom is tot en met 31 december 2021 de bestaande crisisorganisatie van de WODV nog operationeel.

Toelichting budget

Tijdelijke regeling maatregelen Covid-19 (€ 69.000 budgettair neutraal)

Via de Veiligheidsregio Haaglanden wordt € 69.000 ontvangen voor de controle op coronatoegangsbewijzen. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar 1.1.1.

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

Belangrijkste ontwikkelingen

Toename van het aantal personen met een zorgvraag (zorgmijders), verward gedrag en/of daaraan gerelateerde woonoverlast.

Vergrijzende samenleving.

Toenemende focus op bewustwording en noodzaak van aanpak van lokale georganiseerde criminaliteit.

Toenemende regulering van al dan niet vergunde activiteiten in de openbare ruimte (horeca, evenementen) mede als gevolg van terugtrekkende politie en -/capaciteit.

Toenemende noodzaak tot regionale afstemming en samenwerking bij de bovenlokale aanpak van verschillende veiligheidsvraagstukken.

Belangrijkste resultaten

1.2.1 Versterking van de verbinding tussen zorg en veiligheid en het met ketenpartners afstemmen van lokale casuïstiek.

In het najaar van 2020 is onderzoek gedaan naar de onderlinge samenwerking tussen het sociaal domein en veiligheidsdomein in Wassenaar. Dit onderzoek heeft geleid tot verbetervoorstellen in de zogeheten ketenstructuur. Met name blijkt uit dit onderzoek dat procesregie in het sociaal domein een cruciale spil vormt, en hiervoor structurele uitbreiding in capaciteit nodig is.

Naast de benodigde uitbreiding van de capaciteit van de interne procesregie van het sociaal domein, vindt sinds kort op uitvoeringsniveau frequent afstemming plaats tussen de GGD en de gemeente over complexe zorgcasuïstiek en zorgmijders.

1.2.2 Implementatie Wet Verplichte GGZ en de intensivering van de aanpak

van woonoverlast met inzet van Bemiddeling en Mediation.

In 2020 en 2021 zijn gesprekken met de woningbouwverenigingen gevoerd over de aanpak van woonoverlast en mogelijk verdergaande samenwerking. Vanaf 2021 is een tweejarige pilot gestart waarbij de Wassenaarse Bouwstichting en de woningbouwvereniging Willibrordus het door de gemeente ter beschikking gestelde bureau voor bemiddeling en mediation zelf kunnen inschakelen. Dit ging hiervoor via de politie. Deze tweejarige pilot wordt hierna geëvalueerd en maken de corporaties de keuze om hier definitief wel of geen afnemer van te worden.

Momenteel loopt deze tweejarige pilot nog. De ervaringen van de woningbouwverenigingen zijn tot dusver positief en is inmiddels bij meerdere burenruzies en conflicten aangeboden en ingezet.

1.2.3 Een versterking van de aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit met onder meer het realiseren van een lokaal meldpunt en een lokaal multidisciplinair ondermijningsoverleg waar signalen worden gedeeld, gewogen en afgestemd met regionale ketenpartners.

Door de grote nodige inzet en betrokkenheid bij de crisisorganisatie in 2020 rond corona zijn helaas minder grote stappen gezet in het dossier ondermijning. In 2021 is een regisseur ondermijning aangesteld om op het dossier ondermijning wel de stappen te zetten, een intern informatieoverleg te organiseren en hier het RIEC en HEIT actief bij te betrekken. Ook wordt in 2021 gestart met het inrichten van een intern meldpunt ondermijning en vinden diverse activiteiten plaats voor het bevorderen van bewustwording over signalen van ondermijnende criminaliteit.

Voor de inzet van externe deskundigheid wordt verwezen naar de financiële toelichting bij taakveld 6.81 (onderdeel 'Ketenregisseur zorg en veiligheid' € 55.000).

1.2.4 Vergroting van de bestuurlijke weerbaarheid; de instelling van een bovenlokaal veiligheidsfonds ten behoeve van de (mede-)financiering van regionale veiligheidsvoorzieningen (zoals RIEC, HEIT en RSIV).

In het plan van aanpak is ruimte gemaakt om de bestuurders en raadsleden in 2021 te trainen. Deze activiteiten zullen samen met het verder intern implementeren van de aanpak op ondermijning in de loop van 2021 en 2022 worden opgepakt.

1.2.5 Verdergaande aanpassing, spreiding en prioritering van de inzet van gemeentelijke handhavers en medewerkers van het HEIT (ontwikkeling richting 24/7 organisatie) en versterking van de samenwerking met de politie.

In toenemende mate versterken politie en gemeente gezamenlijk de samenwerking. Met de introductie van een taakaccenthouder woninginbraken onder de gemeentelijk toezichthouders, is op bijna dagelijks niveau afstemming over de inzet en prioriteiten in Wassenaar tussen politie en BOA's. Ook door de aanstelling van andere taakaccenthouders onder toezichthouders, zoals jeugd of weesfietsen, versterkt dit de

spreiding van inzet.

1.2.6 De uitwerking en vaststelling van een Veiligheidsuitvoeringsplan (VUP) 2021-2022.

Dit veiligheidsuitvoeringsplan betreft het laatste plan in het huidig lopende vierjarig integraal veiligheidsbeleid, wat door de gemeenteraad is vastgesteld. De coronacrisis heeft voor vertraging op dit resultaat gezorgd. Het veiligheidsuitvoeringsplan zal hierdoor voor alleen 2022 worden opgesteld, waarin is benoemd op welke thema's en resultaten in dat jaar wordt gestuurd.

Toelichting budget

Ondermijning (budgetoverheveling € 20.000)

Van het beschikbaar gestelde budget van € 75.000 voor een informatie- en dataspecialist ondermijning zal € 20.000 in 2022 tot besteding komen. Voorgesteld wordt dit restantbudget over te hevelen naar 2022, zodat dit per 1 januari beschikbaar is.

Wat gaat het kosten?

Programma: P1 Veiligheid		Begroting actueel	Wijzigingen voorgesteld	Begroting na voorgestelde wijziging
Bedragen x € 1.000,- ("-"= nadeel / "+"= voordeel)				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Baten	0	69	69
	Lasten	-2.181	-69	-2.250
	Saldo	-2.181	0	-2.181
1.2 Openbare orde en veiligheid	Baten	84	0	84
	Lasten	-1.009	20	-989
	Saldo	-925	20	-905
Totaal baten		84	69	153
Totaal lasten		-3.190	-49	-3.239
Saldo van baten en lasten		-3.106	20	-3.086
Onttrekking reserves		0	0	0
Toevoeging reserves		0	0	0
Mutaties reserves		0	0	0
Geraamde resultaat		-3.106	20	-3.086

Wat willen we bereiken ?

Wat willen we daarvoor doen?

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Belangrijkste ontwikkelingen

Planontwikkeling woningbouw Valkenhorst / Aanleg RijnlandRoute.

Wassenaar heeft ingestemd met de toename van 600 woningen op woningbouwlocatie Valkenhorst. Aan deze instemming is een aantal randvoorwaarden gesteld. Eén ervan is de garantie dat er niet meer verkeer over de N441 zal rijden dan momenteel het geval is. Door monitoring van de huidige intensiteit te vergelijken met toekomstige intensiteiten kan dit getoetst worden. Indien er overschrijding van het verkeersaantal is, dienen er maatregelen getroffen te worden. In samenwerking met de gemeente Katwijk en de provincie Zuid-Holland zal dit worden opgepakt. Ook middels de zienswijze die de gemeente Wassenaar heeft ingediend naar aanleiding van het bestemmingsplan woonlocatie Valkenhorst, wordt deze randvoorwaarde onderstreept.

Belangrijkste resultaten

2.1.1 Uitwerking van verkeersonderzoek Wassenaar.

De gemeenteraad heeft de kansen uit het verkeersonderzoek Wassenaar op 21 september 2021 vastgesteld. Dit onderzoek is verder uitgewerkt in een realisatieplan. Dit plan wordt in december in de gemeenteraad besproken.

2.1.2 Uitwerking van toekomstvariant(en) N44.

Voor de toekomstvisie "Poort naar de Hollandse Duinen", waar de toekomst van de N44 onderdeel van uitmaakt, heeft een ambtelijke en bestuurlijke bijeenkomst plaatsgevonden. Uitgangspunt hierin is natuur en recreatie te versterken en barrières, zoals de N44, hiervoor op te heffen. Het vervolg is met stakeholders te komen tot een gedragen gebiedsvisie waar een balans wordt gevonden tussen Natuur, recreatie, mobiliteit en verstedelijking. Het verkeersonderzoek naar de toekomstvarianten voor de N44 is in concept gereed. De opmerkingen die door de diverse deelnemers zijn gemaakt worden door het verkeersadviesbureau verwerkt waarna het rapport als bouwsteen voor de mobiliteit kan dienen voor de toekomstvisie.

2.1.3 Uitvoeren plan van aanpak fietsveiligheid.

In mei 2021 heeft het college het fietsveiligheidsplan vastgesteld. In dit plan zijn diverse projecten beschreven om de verkeersveiligheid voor de fietsers te verbeteren. De eerste maatregelen worden inmiddels uitgevoerd.

2.1.4 Kleine verkeermaatregelen en adviezen (Kadernota).

2.1.5 Beheervisie fysieke leefomgeving.

Toelichting budget

Bijsturing nodig

Uitwerking van toekomstvariant(en) N44 in relatie tot onderzoek lightrailverbinding

Voor de toekomstvisie voor de N44 is in een gebiedsvisie "Poort naar de Hollandse duinen" opgenomen dat samen met stakeholders wordt onderzocht hoe de balans in het gebied tussen verstedelijking, mobiliteit, natuur en recreatie kan worden gevonden. Voor het verder brengen van de denkrichting voor de toekomst van de N44 worden de restanten van de voor 2021 beschikbaar gestelde middelen voor het onderzoek naar een lightrailverbinding (€ 50.000) en voor de toekomstvisie voor de N44 (€ 15.000) met de bijbehorende dekking uit de reserve grote projecten overgeheveld naar 2022 voor de gebiedsvisie "Poort naar de Hollandse duinen".

Taakveld 2.2 Parkeren

Belangrijkste ontwikkelingen

Toename vraag oplaadpunten voor elektrische auto's.

Belangrijkste resultaten

2.2.1 Uitbreiding aantal oplaadpunten voor elektrische auto's.

Toelichting budget

Op koers

Taakveld 2.3 Recreatieve havens

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

2.3.1

Toelichting budget

Taakveld 2.5 Openbaar vervoer

Belangrijkste ontwikkelingen

Vorbereiding aanbesteding busconcessie Zuid-Holland Noord door provincie.

Belangrijkste resultaten

2.5.1 **Verbeteringen in OV-netwerk in en rondom Wassenaar.**

Gevolgen van coronapandemie zijn in de Voorjaarsnota genoemd.

Toelichting budget

 Op koers

Wat gaat het kosten?

Programma: P2 Verkeer en vervoer		Begroting actueel	Wijzigingen voorgesteld	Begroting na voorgestelde wijziging
Bedragen x € 1.000,- ("-"= nadeel / "+"= voordeel)				
2.1 Verkeer en vervoer	Baten	212	0	212
	Lasten	-3.901	65	-3.836
	Saldo	-3.689	65	-3.624
2.2 Parkeren	Baten	138	0	138
	Lasten	-309	0	-309
	Saldo	-171	0	-171
2.3 Recreatieve havens	Baten	27	0	27
	Lasten	-4	0	-4
	Saldo	23	0	23
2.5 Openbaar vervoer	Baten	0	0	0
	Lasten	-12	0	-12
	Saldo	-12	0	-12
Totaal baten		376	0	376
Totaal lasten		-4.225	65	-4.160
Saldo van baten en lasten		-3.849	65	-3.784
Onttrekking reserves		254	-65	189
Toevoeging reserves		0	0	0
Mutaties reserves		254	-65	189
Geraamde resultaat		-3.596	0	-3.596

P3 Economie

Wat willen we bereiken ?

Wat willen we daarvoor doen?

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

Belangrijkste ontwikkelingen

Economisch vestigingsklimaat staat onder druk.

Belangrijkste resultaten

3.1.1 Uitvoering inrichtingsplan centrum Wassenaar 2020 – 2021; opleveren 1e fase.

Het inrichtingsplan is in uitvoering. Er is een nadere detaillering gemaakt, waarmee de aanbesteding dit jaar in gang wordt gezet en de opdracht in Q1 2022 kan worden gegund. De oorspronkelijk geplande einddatum van eind december 2022 is nog steeds haalbaar. Er is een proefvlak aangelegd om de nieuwe inrichting te testen. Ook is als experiment het fietsparkeren uitgebreid en het verkeersbesluit in concept gereed. Pandeigenaren zijn gestart met het renoveren van gevels en enkele gevels zijn reeds opgeleverd. Inmiddels ligt er een helder uitstallingsbeleid dat rekent op een breed draagvlak onder de ondernemers en pandeigenaren. Dit najaar wordt ook het terrassenbeleid samen met ondernemers en pandeigenaren verder uitgewerkt.

Toelichting budget

Bijsturing nodig

In 2021 is voor de uitvoering nog € 15.000 beschikbaar. Verzocht wordt om dit bedrag met bijbehorende dekking uit de reserve grote projecten over te hevelen en per 1 januari 2022 beschikbaar te stellen voor de verdere uitvoering van het inrichtingsplan.

Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

3.2.1

Toelichting budget

Taakveld 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

3.3.1 Besluit voortzetting BIZ Maaldrift.

De overeenkomst voor Maaldrift is per in januari 2021 voortgezet

3.3.2 Besluit voortzetting BIZ Centrum.

De overeenkomst voor BIZ Centrum is ter besluitvorming aan de raad aangeboden. Na besluitvorming van de raad vindt in Q4 2021 de draagvlakmeting plaats. Bij voldoende draagvlak wordt de overeenkomst per januari 2022 voortgezet.

Toelichting budget

Op koers

Taakveld 3.4 Economische promotie

Belangrijkste ontwikkelingen

Impact verwacht op het aantal bezoekers als gevolg van corona.

Belangrijkste resultaten

3.4.1 Meting/onderzoek stand van zaken en versterking economisch rendement toerisme en recreatie.

Vanwege de langdurige lockdown is de meting naar het economisch rendement van toerisme en recreatie over 2021 niet zinvol geacht. Wel is in Q2 2021 het koopstromenonderzoek van start gegaan. Dit onderzoek brengt op provinciaal en gemeentelijk niveau in beeld waar inwoners boodschappen doen, winkelen en doelgerichte aankopen doen en hoe tevreden ze zijn over de verschillende aankooplocaties. De resultaten uit het koopstroomonderzoek komen in 2022 beschikbaar

en nemen we als input mee voor het onderzoek naar het rendement van toerisme en recreatie in 2022.

3.4.2 Versterkte concurrentiekracht Wassenaar met behoud van de groene waarden.

Samen met belangenvetegenwoordigers uit relevante sectoren is in 2021 gewerkt aan een plan om "Samen sterker uit de crisis" te komen. Dit heeft geresulteerd in gezamenlijk commitment en leidt tot verbindende activiteiten en de organisatie van evenementen om de aantrekkelijkheid van Wassenaar en haar winkelgebied onder inwoners en in de regio te benadrukken en zo structureel te komen tot economisch herstel en vitalisering van de leefomgeving.

Toelichting budget

Bijsturing nodig

Middels de Voorjaarsnota 2021 heeft de raad voor 'Samen sterker uit de crisis' € 26.000 beschikbaar gesteld. Hiervan is eind dit jaar nog € 23.000 beschikbaar. Verzocht wordt dit bedrag naar 2022 over te hevelen en per 1 januari 2022 beschikbaar te stellen voor de verdere uitvoering van de verbindende activiteiten en evenementen.

Wat gaat het kosten?

Programma: P3 Economie		Begroting	Wijzigingen	Begroting na
Bedragen x € 1.000,- ("-"= nadeel / "+"= voordeel)		actueel	voorgesteld	voorgestelde wijziging
3.1 Economische ontwikkeling	Baten	0	0	0
	Lasten	-451	15	-436
	Saldo	-451	15	-436
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	Baten	98	0	98
	Lasten	-85	0	-85
	Saldo	14	0	14
3.4 Economische promotie	Baten	1.176	0	1.176
	Lasten	-180	23	-157
	Saldo	997	23	1.020
Totaal baten		1.275	0	1.275
Totaal lasten		-715	38	-677
Saldo van baten en lasten		559	38	597
Onttrekking reserves		246	-15	231
Toevoeging reserves		0	0	0
Mutaties reserves		246	-15	231
Geraamde resultaat		805	23	828

P4 Onderwijs

Wat willen we bereiken ?

Wat willen we daarvoor doen?

Taakveld 4.1 Openbaar basisonderwijs

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

4.1.1 Wassenaar voldoet aan de zorgplicht voor voldoende Openbaar Onderwijs.

Toelichting budget

 Op koers

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

Belangrijkste ontwikkelingen

Het IHP is in 2019 door de gemeenteraad vastgesteld.

Belangrijkste resultaten

4.2.1 Implementeren van het IHP, door de keuzes die in het IHP zijn gemaakt, over noodzakelijke en adequate schoolhuisvesting op middellange termijn, verder te vertalen in toekomstige investeringen.

Enkele scholen hebben inmiddels een aanvraag voor een voorbereidingskrediet ingediend. Deze aanvragen moeten voor het einde van het kalenderjaar worden beoordeeld. Voor het voorbereidingskrediet van de Kievietschool is inmiddels door de gemeenteraad een besluit genomen, dit betekent een herschikking van de reeds geplande investeringen voor deze school.

4.2.2 Jaarlijks zal het IHP worden gemonitord.

Dit najaar zal een start worden gemaakt met de evaluatie van het IHP. In 2022 vindt

een actualisatie van het IHP plaats.

Toelichting budget

 Op koers

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Belangrijkste ontwikkelingen

Landelijk wordt veel nadruk gelegd op het actief vorm geven van Voorschoolse Educatie. In dit kader is per

1 augustus 2020 het aantal uren VE per week uitgebreid van 10 naar 16 uur.

De aansluiting tussen onderwijs, leerplicht en jeugdhulp wordt door de landelijk stijgende uitgaven voor jeugdhulpvoorzieningen steeds belangrijker. Het is daarom noodzakelijk om een goede doorlopende zorglijn te creëren waarbij elke partij dat doet waar zij goed in is en waar zij wettelijk toe verplicht is. Vluchtelingenkinderen die in Wassenaar komen te wonen, worden toegeleid naar de juiste onderwijsinstelling.

Belangrijkste resultaten

4.3.01 Voor voorschoolse educatie is het aanbod aan uren voor kinderen met een achterstand uitgebreid. Het beleidsplan VE wordt verder geïmplementeerd.

Dit is gerealiseerd in 2020 en ondanks de maatregelen in 2020/2021 wordt er goed gebruik gemaakt door de doelgroep van het VE aanbod. Helaas is er momenteel wel sprake van een wachtlijst.

4.3.02 De samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp wordt verbeterd. Wassenaar is ook in 2021 trekker van de regionale werkgroep Aansluiting Onderwijs en Jeugdhulp.

De samenwerking tussen jeugdzorg en onderwijs wordt uitgevoerd in het netwerk met gemeente en SAD. Leerplicht is inmiddels ook in het voorliggende veld Onderwijs-Jeugd betrokken. Ook op andere terreinen valt winst te behalen zoals een betere samenwerking tussen passend onderwijs (als onderdeel van het regionale samenwerkingsverband Passend Onderwijs Leidse regio) en de gemeente en de interne begeleiders op scholen en de gemeente.

Vanuit het beleidsveld jeugd wordt gewerkt aan het aanscherpen van de maatregelen in het actieplan jeugd, hier maakt de aansluiting jeugd-onderwijs deel van uit.

4.3.03 De School Advies Dienst Wassenaar pakt in opdracht van de gemeente

en de scholen haar specifieke en integrale rol in de vormgeving en uitvoering van het lokale jeugd- en onderwijsbeleid.

SAD pakt dit jaar het Nationaal Programma Onderwijs op samen met de scholen en gemeente. Om zo tot een integraal plan te komen om deze middelen het meest efficiënt en effectief te besteden.

4.3.04 De plaatsing van kinderen van statushouders wordt op de juiste onderwijsinstelling gewaarborgd.

Het plaatsen van kinderen van statushouders op de juiste school verloopt nog niet optimaal. De gemeente is in gesprek met de scholen om tot een proces te komen, waarin de kinderen gelijkmatig over de scholen verdeeld worden.

4.3.05 Ontwikkelen Lokale Educatieve Agenda.

LEA onderwerpen worden besproken en uitgevoerd in de WOR en het scholencollectief.

4.3.06 Na beëindiging van de brede regeling combinatiefunctie worden gelden ingezet voor cultuureducatie via scholen.

Hiervoor worden gelden die in het kader van 'Cultuureducatie met kwaliteit' aan de gemeente beschikbaar worden gesteld, ingezet in het lokale onderwijs. De doelen van de brede regeling combinatiefuncties leven verder voort in de lokale sport-en preventieakkoorden waarin het bewegen en een gezonde leefstijl zijn geborgd. Deze taken worden in samenwerking met de SAD uitgevoerd.

Toelichting budget

Bijsturing nodig

Nationaal Programma Onderwijs (NPO) (budgettair neutraal)

De gemeente heeft een specifieke uitkering ontvangen in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Het NPO is er voor herstel en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona. Deze baten (€ 99.000) en bijbehorende lasten moeten nog op de begroting worden gebracht. Per saldo is dit budgettair neutraal. Voor de jaren 2022 en 2023 bedraagt deze specifieke uitkering respectievelijk € 238.000 en € 139.000.

Voorschoolse voorzieningen peuters (€ 6.700 nadeel)

Bij de meicirculaire werd bekend dat binnen de algemene uitkering van het gemeentefonds er meer middelen beschikbaar kwamen voor voorschoolse voorzieningen voor peuters. Voorgesteld wordt om dit bedrag van € 6.700 op dit taakveld als lasten op te nemen. Voor dit taakveld betekent dit een budgettair nadeel. De hogere baten worden geraamd op taakveld 0.7, uitkering gemeentefonds. Voor de begroting in totaal is het per saldo budgettair neutraal.

Leerlingenvervoer (€ 20.000 nadeel)

Het vervoer van leerlingen van de Nutsschool en de St. Jozefschool naar hun gymlocatie kan niet geheel binnen het huidige budget worden gedekt. Voorgesteld wordt om de raming met € 20.000 naar boven bij te stellen.

Definitief budget gemeentelijk onderwijsachterstanden beleid (GOAB) (€ 7.000 budgettair neutraal)

De GOAB uitkering (gemeentelijk onderwijs achterstanden beleid) valt hoger uit dan verwacht. Voor Wassenaar bedraagt de definitieve beschikking € 268.000, waar in de begroting nog rekening is gehouden met € 261.000. Omdat een eventueel onbenut deel van de GOAB-gelden moet worden terugbetaald, worden de uitgaven met eenzelfde bedrag (€ 7.000) verhoogd en benut om onderwijsachterstanden bij jonge kinderen zoveel mogelijk te voorkomen.

Wat gaat het kosten?

Programma: P4 Onderwijs		Begroting actueel	Wijzigingen voorgesteld	Begroting na voorgestelde wijziging
Bedragen x € 1.000,- ("-"= nadeel / "+"= voordeel)				
4.1 Openbaar basisonderwijs	Baten	0	0	0
	Lasten	-59	0	-59
	Saldo	-59	0	-59
4.2 Onderwijshuisvesting	Baten	210	0	210
	Lasten	-1.265	0	-1.265
	Saldo	-1.055	0	-1.055
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Baten	547	106	653
	Lasten	-1.721	-133	-1.854
	Saldo	-1.174	-27	-1.201
Totaal baten		757	106	863
Totaal lasten		-3.045	-133	-3.178
Saldo van baten en lasten		-2.289	-27	-2.315
Onttrekking reserves		95	0	95
Toevoeging reserves		0	0	0
Mutaties reserves		95	0	95
Geraamde resultaat		-2.194	-27	-2.220

P5 Sport, cultuur en recreatie

Wat willen we bereiken ?

Wat willen we daarvoor doen?

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

Belangrijkste ontwikkelingen

Uitvoering Lokaal Sportakkoord.

Intensievere samenwerking met het Wassenaars Sportcontact.

De verenigingen maken optimaal gebruik van de beschikbare ruimte en sportaccommodaties.

Belangrijkste resultaten

5.1.1 Samen met de partners uit het sociaal domein, onderwijs, sport en welzijn worden de activiteiten uit het sportakkoord uitgevoerd.

5.1.2 Het Wassenaars Sportcontact en de gemeente gaan intensiever samenwerken.

5.1.3 Er wordt optimaal gebruik gemaakt van de beschikbare sportfaciliteiten en -accommodaties.

Door Covid-19 en de daarbij behorende maatregelen is het niet mogelijk geweest om de sportfaciliteiten en -accommodaties optimaal te laten gebruiken.

5.1.4 Het doel, om het aantal niet-sporters te laten afnemen naar de streefwaarde, is gehaald.

Toelichting budget

 Bijsturing nodig

Uitvoeringsbudget sportakkoord (budgettair neutraal)

De specifieke uitkering in het kader van het sportakkoord is door het rijk verhoogd. Deze hogere baten (€ 45.000) en bijbehorende lasten, moeten op de begroting worden gebracht. Per saldo is dit budgettair neutraal.

SPUK stimulering sport (€ 25.000 nadeel)

Vanaf 1 januari 2019 is de btw-sportvrijstelling verruimd. Door deze wetwijziging is het recht op aftrek van btw voor gemeenten en niet-winstbeogende exploitanten van sportaccommodaties vervallen. Ter compensatie kunnen gemeenten in de periode 2019-2023 een 'specifieke uitkering stimulering sport' (SPUK) aanvragen voor alle (daarvoor in aanmerking komende) gerealiseerde bestedingen i.v.m. activiteiten in het kader van sport. Over 2021 is een lagere voorlopige uitkering ontvangen dan eerder bekend. Voorgesteld wordt om deze baten aan te passen in de huidige raming.

SPUK IJsbanen en zwembaden (budgettair neutraal)

Gemeenten en exploitanten van zwembaden en ijsbanen hebben er het afgelopen jaar alles aan gedaan om deze accommodaties open te houden. Vanwege de coronamaatregelen was dit economisch niet rendabel, maar het was maatschappelijk wel zeer wenselijk. Om de financiële gevolgen te verzachten is er vanuit het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een specifieke uitkering beschikbaar gesteld waarmee de gemeente het zwembad en de ijsbaan kon ondersteunen. Voorgesteld wordt om deze baten en lasten ad € 113.000 te verwerken in de begroting.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Belangrijkste ontwikkelingen

Belangrijkste resultaten

5.2.1 Opleveren nieuwe Gymzaal Burmanlaan 2021

De bijgestelde planning is de nieuwe gymzaal in Q1-2022 op te leveren. Deze planning loopt risico, de gemeente stuurt uiteraard wel op het halen van de planning. Voor een uitgebreide stand van zaken wordt verwezen naar de projectrapportage 'Gymzaal Burmanlaan'.

5.2.2 Start bouw multifunctionele sporthal 1e kwartaal 2021 en opleveren multifunctionele sporthal 4e kwartaal 2021

De bijgestelde planning is de nieuwe sporthal in Q2-2023 op te leveren. Deze planning loopt risico, de gemeente stuurt uiteraard wel op het halen van de planning. Voor een uitgebreide stand van zaken wordt verwezen naar de projectrapportage 'Sporthal Wassenaar'.

Toelichting budget

 Bijsturing nodig

Reparatie/vervanging hekwerken accommodatie Blauw Zwart/De Kieviten (€ 12.000 budgettair neutraal)

De buitenhekwerken zijn eigendom van de gemeente. Reparatie of vervanging komt daardoor voor rekening van de gemeente. Een rondom gesloten hekwerk is onder andere van belang voor het tegengaan van vandalisme. Momenteel zijn er een aantal openingen geconstateerd. De kosten om dit te

herstellen worden op basis van offertes geraamd op € 12.000 en kunnen worden gedekt uit de reserve investeringen sport.

Aanvullen/vernieuwen infill kunstgrasvelden Blauw Zwart (€ 11.000 budgettair neutraal)

Vereniging Blauw Zwart heeft tijdens de piek van de coronapandemie, op verzoek van de gemeente, de kunstgrasvelden extra opengesteld en toegankelijk gemaakt voor gehuisveste vluchtelingen op Duinrell en jeugd om te sporten. Door deze extra uren is er meer infill (rubberkorrels) verloren gegaan dan gepland. Deze infill is nodig om o.a. slijtage tegen te gaan. De kosten om dit te herstellen worden op basis van offertes geraamd op € 11.000 en kunnen worden gedekt uit de reserve investeringen sport.

Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties (TVS) (€ 32.000 nadeel)

In verband met corona heeft het rijk de beleidsregel Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties (TVS) in het leven geroepen. Gemeenten die huur kwijtschelden van amateursportorganisaties kunnen daarvoor middels deze regeling worden gecompenseerd. De eerder aangevraagde tegemoetkoming bleek te hoog waardoor er een terugbetaling verricht moet worden.

Incidentele transitiekosten Sporthal (€ 485.000 ten laste van de reserve grote projecten)

De uiteindelijke start van de bouw van de nieuwe sporthal en het afsluiten van een bijbehorende concessie-overeenkomst heeft langer geduurd dan oorspronkelijk was geraamd. Voor 2021 heeft dit geleid tot hogere kosten voor juridische-, fiscale- en bouwadvisering (€ 135.000). Tevens is er afgesproken om voor een bedrag van maximaal € 300.000 tijdelijke- en transitiekosten te vergoeden (zie ook de projectrapportage Sporthal Wassenaar). Ook wordt aan De Kieviten een bedrag van € 50.000 vergoed ten behoeve van opstartkosten. In een eerdere raadsinformatiebrief is uw raad meer in detail geïnformeerd over deze afzonderlijke kostenposten. De kosten zijn verspreid over de jaren 2021 tot en met 2023.

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie,-productie en-participatie

Belangrijkste ontwikkelingen

Per 2021 gaat de nieuwe cultuurnota in.

Er spelen (her)ontwikkelingen bij meerdere gemeentelijke panden die een culturele functie hebben of waarin culturele activiteiten gehouden worden.

Aanpak onderhoud en beheer van de gemeentelijke kunstcollectie.

Continuering Rijksgelden Cultuuranker onzeker.

Cultuureducatie met kwaliteit Met ingang van 2021 is er een vervolg op de landelijke regeling voor het bevorderen van de kwaliteit van cultuureducatie in het primair onderwijs van start gegaan (Cultuureducatie met kwaliteit III).

Belangrijkste resultaten

5.3.1 Geactualiseerd beleid met onder andere meer aandacht voor de eigenheid van Wassenaar en de rol van alle doelgroepen zoals

ouderen, jongeren en 'internationals'.

5.3.2 Verbeterd beheer en onderhoud van de gemeentelijke kunstcollectie.

In 2021 is voor een groot deel van het jaar sprake geweest van een verminderde ambtelijke capaciteit. Hierdoor is vertraging ontstaan in het realiseren van de beleidsdoelstelling. Formulering, uitzet en uitvoering van een opdracht in het kader van een beter beheer en onderhoud van de collectie gaat in het vierde kwartaal van start.

5.3.3 Voortzetting van het Cultuuranker.

5.3.4 Cultuureducatie met kwaliteit Cultuureducatie op scholen in samenwerking met lokale culturele partners.

Toelichting budget

Bijsturing nodig

Cultuureducatie (budgettair neutraal)

In het kader van Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) ontvangt de gemeente een bijdrage om cultuureducatie op scholen te bevorderen. De uitvoering hiervan is belegd bij de SAD. Voorgesteld wordt om deze lasten en baten (€ 8.000 in 2021 en € 17.000 in 2022-2025) op de begroting te brengen. Het budgettair effect is per saldo neutraal.

Coronacompensatie Cultuursector (€ 112.353 nadeel)

Een positieve stimulans voor de uitvoering van de concept Cultuurnota en het behoud van culturele netwerk in Wassenaar zijn de bij de decembercirculaire 2020 door het Rijk beschikbare gelden voor Cultuur ad € 112.353. Dit bedrag willen wij inzetten voor maatregelen om onze gesubsidieerde cultuurpartners te ondersteunen.

Taakveld 5.4 Musea

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

5.4.1 Faciliteren van het Brandweermuseum door het beschikbaar stellen van een jaarlijkse vergoeding voor collectiebeheer.

De subsidie van € 7.000 die in de Voorjaarsnota 2021 beschikbaar is gesteld is inmiddels betaald.

Toelichting budget

 Op koers

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed

Belangrijkste ontwikkelingen

Per 1 januari 2022 treedt de Omgevingswet in werking.

Toename aantal herbestemmingen van cultureel erfgoed.

Erfgoed ingezet als kans en katalysator bij opgaves energietransitie en klimaatadaptatie.

Belangrijkste resultaten

5.5.1 Opstellen Kernkwaliteiten en omgevingswaarden voor de Omgevingswet en voldoen aan de minimale vereisten.

Het verhaal van Wassenaar is gereed en de verdere ontwikkeling gaat gelijk op met de ontwikkeling van de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan.

5.5.2 Haalbaarheidsonderzoek volwaardig bestuurscentrum De Paauw.

Toelichting budget

 Bijsturing nodig

Plaatsing Stolpersteine (€ 13.000)

Naar aanleiding van een motie van GroenLinks worden op 25 en 26 november de eerste achttien Stolpersteine in Wassenaar geplaatst. Bij deze ceremonie zal de bedenker van het project, Gunter Demnig, aanwezig zijn. In Nederland zijn er meer dan 200 gemeenten die deze zogenaamde struikelstenen hebben liggen, in heel Europa liggen ongeveer 70.000 van deze herdenkingsstenen. Om dit mogelijk te maken zijn er kosten voor de stenen zelf, het plaatsen ervan, facilitair en ondersteuning bij de organisatie. Voor dit jaar worden de kosten geraamd op € 7.000. Voor volgend jaar op € 6.000.

Molen Windlust (€ 884.000 aanvullend krediet)

Tijdens het verwijderen van de afwerkklagen rondom de molen is geconstateerd dat het metselwerk bestaat uit diverse reparaties. Deze reparaties zijn uitgevoerd in verschillende steenkwaliteiten en met ongewenste cement houdende mortels. Door deze wijze van herstel in het verleden is er nu een van onsamenhangend metselwerk voorziene romp van de molen ontstaan. Hierdoor wordt de stabiliteit van de molen bedreigd. De romp was weggewerkt achter een dikke afwerklaag. Als gevolg hiervan heeft een constructeur nader onderzoek gedaan naar de constructie van de romp, de vorm van de molen. Om de

molen constructief goed te laten functioneren dient er samenhang te zijn in de metselwerkconstructie. Momenteel ontbreekt deze samenhang door de scheurvorming en losse delen in het metselwerk door de diverse reparaties. Door de in het verleden onjuist uitgevoerde herstelwerk weg te nemen en de samenhang in baksteen en mortels terug te brengen ontstaat er weer samenhang en stabiliteit in de molen. Deze herstellingen zijn te allen tijde noodzakelijk.

Als deze werkzaamheden niet worden uitgevoerd kan de stabiliteit niet gegarandeerd worden en kan de functie van de molen in ieder geval niet uitgeoefend worden.

Als alle herstelwerkzaamheden aan het metselwerk zijn uitgevoerd wordt er een nieuwe pleistermortel afwerking op het gedeelte onder de stelling van de molen aangebracht om voor de toekomst de vochthuishouding in de metselwerk romp op orde te hebben.

Door alle werkzaamheden nu uit te voeren zorgt dit ervoor dat de molen met zijn molenaars behouden blijft voor Wassenaar en we nog vele jaren een draaiende molen hebben. Voor raadsleden zal overigens nog een werkbezoek worden georganiseerd om een en ander nader toe te lichten.

Voor het bouwkundig in orde maken van molen Windlust is in 2021 budget beschikbaar van circa € 709.000, waarvan de subsidie van de provincie Zuid-Holland ter grootte van € 309.000 onderdeel uitmaakt. Volgens de onlangs opgestelde raming op basis van de hierboven genoemde werkzaamheden komt deze investering echter uit op een bedrag van € 1.593.000. Dit betekent dat in 2022 een aanvullend investeringskrediet nodig is van € 884.000 om de (verborgen) gebreken in het metselwerk te herstellen, onderdelen te vervangen en de uitloop in de planning op te vangen.

De structureel hogere kapitaallasten van circa € 35.000 (op basis van 25 jaar afschrijving) worden betrokken bij de Kadernota 2023.

Kerkenvisie (€ 25.000 incidenteel budgetoverheveling)

Voor het opstellen van een kerkenvisie is in 2021 via de algemene uitkering een subsidie binnengekomen. Dit is nog niet tot uitvoering gekomen. Voorgesteld wordt om dit geormerkt budget van € 25.000 over te hevelen naar 2022.

Taakveld 5.6 Media

Belangrijkste ontwikkelingen

In 2021 zet de bibliotheek haar inzet voort om nieuwe functies uit te voeren, zoals een gedeelte van de veranderopgave Inburgering: wijziging Wet Inburgering per 1 januari 2022.

In 2021 wijst het Commissariaat voor de Media voor een periode van vijf jaar opnieuw een lokale omroep aan.

Belangrijkste resultaten

5.6.1 De raad geeft advies over de representativiteit van het pbo en geeft voorkeur aan in geval van meerdere kandidaat-omroepen.

5.6.2 Een lokale omroep die voor Wassenaar een lokaal toereikend media-aanbod verzorgt.

Toelichting budget

 Bijsturing nodig

Compensatie coronaschade bibliotheek (€ 100.000 incidenteel nadeel)

De bibliotheek is in de coronaperiode gesloten geweest en men kan door subsidieconstructie geen NOW-regeling aanvragen. Door een extra bijdrage ter compensatie van de geleden schade, kan het personeel worden doorbetaald en kan de bibliotheek activiteiten blijven ontwikkelen. Een groot deel van de inkomsten komt normaal uit activiteiten van de filmzaal en lezingen. Deze gelden worden ook ingezet om basistaken te kunnen blijven verrichten. Nu de bibliotheek deze extra gelden niet heeft ontvangen, zijn de normale kosten in het geding gekomen. De gemeente compenseert deze gederfde inkomsten door, aanvullend op de reguliere subsidie, € 100.000 over te maken.

Ten onrechte gemaakte kosten door bibliotheek (€ 31.665 incidenteel nadeel)

Op grond van de demarcatielijst bij het huurcontract heeft de bibliotheek met name over de periode vanaf 1 januari 2018 onderhoudskosten gemaakt die voor rekening van de gemeente hadden moeten komen. Het gaat om een bedrag van in totaal € 28.850. Daarnaast heeft de bibliotheek rekeningen over de periode 2014-2020 betaald aan Dunea voor (vastrecht)kosten die verband houden met de sprinklerinstallatie. Ook deze kosten worden alsnog voor rekening van de gemeente genomen. Hierbij gaat het om een bedrag van € 2.815.

Taakveld 5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie

Belangrijkste ontwikkelingen

Gebiedsontwikkeling Valkenburg.

Belangrijkste resultaten

5.7.1 Meerjarenprogramma Duin Horst & Weide 2.0.

5.7.2 Revitalisering Wassenaarse Slag.

In 2021 is de Wassenaarse Slag gerevitaliseerd. Conform de motie Inclusiviteit is de rotonde opgeknapt. Daarnaast zijn er nieuwe fietsparkeerplaatsen aangebracht, is er een uitzichtpunt gecreëerd en zijn afvalbakken geplaatst in de stijl van Nationaal Park Hollandse Duinen. Na het aanbrengen van de beplanting in het najaar van 2021 is het gehele project voltooid.

Tijdens de kadernota besprekingen is er een motie aangenomen om eenmalig een bedrag op te nemen voor het ontwikkelen van de Strandvisie 2030. Dit bedrag wordt gedekt uit de reserve grote projecten. In 2021 zal hiermee een start gemaakt worden.

5.7.3 Vergroten betrokkenheid bij de leefomgeving.

Gebiedsontwikkeling Valkenburg

De gebiedsontwikkeling Valkenburg kent grofweg, op basis van de Bestuurlijke Afspraken 2018 en de aanvullingen in 2020, twee majeure ontwikkelingen. Eén ervan is de woningbouwontwikkeling Valkenhorst dat onder verantwoordelijkheid van Katwijk valt. De andere is de ontwikkeling van de Groene Zone, onder verantwoordelijkheid van Wassenaar. Het "agrarisches gebied met ecologische kwaliteiten en recreatief medegebruik" zijn uitgangspunten voor deze ontwikkeling. Momenteel werken we aan de uitwerking van de ecologische verbindingzone Lentevreugd – De Horsten waarin rijksmonument De Tankgracht samengaat met de natuurlijke kwaliteiten van het gebied. Ook werken we de in maart 2021 vastgestelde 'Nota van Uitgangspunten' verder uit middels een beperkte gebiedsvisie.

5.7.4 Aangepast vergunningsstelsel.

In het Coalitieprogramma is afgesproken om tot een aanpassing van het kapvergunningstelsel te komen en te werken met een beperkte bomenlijst. Het college heeft daarop besloten het kapvergunningstelsel te vereenvoudigen, waarbij bepaalde bomen vergunningplichtig zijn en overige bomen vergunningvrij, en een handreiking voor bomen op te stellen. Hiervoor dient de Algemeen Plaatselijke Verordening aangepast te worden en vastgesteld door de raad. Naar aanleiding van de kritische kanttekeningen die naar voren zijn gebracht, niet alleen tijdens de bestuurlijke behandeling van de conceptregeling in commissie en raad, maar ook van de inwoners van Wassenaar die via de ingediende zienswijzen hun mening hebben kunnen geven op het ter inzage gelegde voorstel, wordt geadviseerd om vast te houden aan het bestaande kapvergunningstelsel en slechts één nieuwe toevoeging aan te brengen: bomen, gemeten vanaf de stam, die binnen 2 meter uit de gevel staan, mogen zonder vergunning worden gekapt. Deze wijziging gaat in zodra de APV wordt gewijzigd.

5.7.5 Herstel historische buitenplaats.

5.7.6 Beheervisie fysieke leefomgeving.

Toelichting budget

Bijsturing nodig

Kademuur Havenkade overschrijding investeringskrediet met € 717.000.

In de Kadernota 2020 is een investeringskrediet van € 2.000.000 beschikbaar gesteld voor de vervanging van de kademuur bij de Havenkade. Volgens de onlangs opgestelde SSK-raming komt deze investering uit op een bedrag van € 2.717.000. Dit betekent dat in 2022 een aanvullend investeringskrediet nodig is van € 717.000. Dit ten gevolge van verwachte prijsstijgingen.

Strandvisie 2030 (budgettair neutraal)

Naar aanleiding van een motie tijdens de behandeling van de kadernota is besloten om eenmalig een

bedrag van € 75.000 bij de najaarsnota op te nemen voor de ontwikkeling van de strandvisie 2030 en dit te dekken uit de reserve grote projecten. Voor een eerste onderzoek dit jaar is ongeveer € 20.000 nodig. Het resterende bedrag zal in 2022 besteed worden.

Groene zone Valkenhorst (€ 95.000 incidenteel budgetneutraal)

Het budget voor de projectlocatie Valkenhorst is bedoeld voor de inrichting van de groene zone. Begin 2021 is de Nota van Uitgangspunten vastgesteld. Deze wordt in 2022 uitgewerkt tot een Masterplan. In 2021 hebben we onderdelen, vooruitlopend op het Masterplan, uitgewerkt; Ecologische Verbinding en een Beperkte Gebiedsvisie. Onderwerpen die door de raad zijn vastgesteld, kunnen uitgevoerd worden en er kan geld worden uitgegeven voor de inrichting van de groene zone. Voor de inrichting is het van belang het voor 2021 beschikbaar gestelde en nog volledig resterende bedrag van € 95.000 inclusief dekking uit de reserve grote projecten over te hevelen naar 2022.

Wat gaat het kosten?

Programma: P5 Sport, cultuur en recreatie		Begroting	Wijzigingen	Begroting na
Bedragen x € 1.000,- ("-"= nadeel / "+"= voordeel)		actueel	voorgesteld	voorgestelde wijziging
5.1 Sportbeleid en activering	Baten	157	134	291
	Lasten	-447	-158	-605
	Saldo	-290	-25	-315
5.2 Sportaccommodaties	Baten	171	-32	139
	Lasten	-1.198	-163	-1.361
	Saldo	-1.027	-195	-1.222
5.3 Cultuurpresentatie,-prod.en-particip	Baten	38	8	47
	Lasten	-400	-121	-520
	Saldo	-361	-112	-474
5.4 Musea	Baten	0	0	0
	Lasten	-9	0	-9
	Saldo	-9	0	-9
5.5 Cultureel erfgoed	Baten	9	0	9
	Lasten	-311	18	-293
	Saldo	-302	18	-284
5.6 Media	Baten	134	0	134
	Lasten	-634	-132	-766
	Saldo	-500	-132	-632
5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie	Baten	245	0	245
	Lasten	-3.980	75	-3.905
	Saldo	-3.736	75	-3.661
Totaal baten		754	111	864

Totaal lasten	-6.980	-481	-7.460
Saldo van baten en lasten	-6.226	-370	-6.596
Onttrekking reserves	521	88	609
Toevoeging reserves	0	0	0
Mutaties reserves	521	88	609
Geraamde resultaat	-5.705	-282	-5.987

Wat willen we bereiken ?

Wat willen we daarvoor doen?

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Belangrijkste ontwikkelingen

Het afnemend budget zal bepalend zijn voor prioritering van de ambities in 2021. Doorlopend thema blijft het ouder worden van mensen en het langer thuis blijven wonen. Ook op landelijk niveau wordt hier nadrukkelijk op ingezet, om zo de kosten voor zorg te drukken;

Het VN-Verdrag rechten voor mensen met een handicap; Nederland toegankelijk en inclusief voor iedereen. De samenleving moet ervoor zorgen dat de achterstanden die mensen met een beperking ervaren om volwaardig mee te kunnen doen, worden weggenomen. Gemeenten hebben de opdracht toe te werken aan een geleidelijke verwezenlijking van algemene toegankelijkheid;

2021 is het jaar van de vrijwilliger.

Belangrijkste resultaten

6.1.1 De uitvoering van 'langer thuiswonen' en 'een tegen eenzaamheid' ligt bij de samenwerkende partijen in het welzijnsnetwerk. Door monitoring houdt de gemeente de voortgang bij.

Investeren op inzet tegen toegenomen eenzaamheid als gevolg van de coronapandemie. Pilot van een jaar bij het buurthuis Deijleroord, zij kunnen op dit onderwerp vernieuwend investeren en presteren.

6.1.2 Om tot een inclusieve samenleving te komen zetten we in op bewustwording, ontmoeting en toegankelijkheid.

In 2022 zal hier een vervolg aan gegeven worden door het opstellen van een inclusie-agenda.

6.1.3 We zorgen voor extra aandacht voor vrijwilligers in het jaar van de vrijwilliger en hun waardevolle bijdrage aan de maatschappij.

6.1.4 Buurt- en bewonersinitiatieven die aansluiten bij welzijn worden zo mogelijk door de gemeentelijke wijkmanagers ondersteund. Zij letten hierbij nadrukkelijk op activiteiten voor jongeren en senioren.

Voor 2022 wordt een stevig programma voorbereid voor aansluitende buurt en bewonersinitiatieven om na de coronapandemie de samenkracht in de wijken te stimuleren bij de her-opstart .

Toelichting budget

 Bijsturing nodig

Jeugd en jongerenwerk (€ 112.000 voordeel)

De subsidie aan jeugd en jongerenwerk wordt geraamd op taakveld 6.2, maar de dekking bevindt zich op taakveld 6.1. Dit zorgt op dit taakveld voor een voordeel van € 112.000. Per saldo is het voor de begroting budgettair neutraal.

Burgerinitiatief Kerkehout (€ 20.000 budgetoverheveling met dekking)

Dit jaar zal het incidenteel beschikbaar gestelde budget van € 30.000 voor het burgerinitiatief Kerkehout niet volledig tot besteding komen. Om toch per 1 januari te kunnen beschikken over het restant wordt voorgesteld een bedrag van € 20.000 met bijbehorende dekking uit de reserve investeringen sport over te hevelen naar 2022.

Ondersteuning buurthuizen (€ 10.000 nadeel)

De buurthuizen investeren in inzet tegen toegenomen eenzaamheid als gevolg van de coronapandemie. Om de buurthuizen de ruimte te geven activiteiten te ontwikkelen die in eerste instantie nog niet kostendekkend zijn, willen we ze financieel ondersteunen. Buurthuizen moeten voor oud en jong een veilige plek zijn en worden. Diverse initiatieven uit de samenleving willen zich hiervoor inzetten. We stellen voor eenmalig de uitgaven te compenseren om ze op gang te helpen.

Taakveld 6.2 Wijkteams

Belangrijkste ontwikkelingen

Inwoners worden steeds ouder en wonen steeds langer thuis. De opgave hieruit voortvloeiend is groot en complex en de kosten stijgen nog steeds.

De zorg moet kwalitatief goed én betaalbaar blijven.

Belangrijkste resultaten

6.2.1 Waar de eigen kracht en het netwerk niet toereikend zijn bieden we inwoners ondersteuning, zoveel mogelijk in het voorveld en hulpvragen worden zo licht mogelijk opgelost zonder zware oplossingen te mijden als dit nodig is.

De aansluiting met de kostenbesparende maatregelen WMO is noodzakelijk
Als gevolg van de coronapandemie is een extra investering noodzakelijk voor het ondernemers loket van de SMOW. Zij hebben reeds bewezen veel goed werk te doen voor de ondernemers in nood in Wassenaar.

6.2.2 We zorgen voor een laagdrempelige integrale toegang naar het sociaal domein met een digitale sociale kaart en een gezamenlijk telefonisch loket.

In september 2021 is de digitale sociale kaart thuisinwassenaar.nl gelanceerd voor Wassenaar. Daarnaast is er een tijdelijke maatschappelijke pagina in de Wassenaarse krant. Deze pagina is een van de manieren om thuisinwassenaar.nl onder de aandacht te brengen en om inwoners van Wassenaar te informeren over het grote aanbod aan manieren om actief te zijn en mee te doen in Wassenaar.

6.2.3 We onderzoeken de mogelijkheden voor een gezamenlijke fysieke toegang voor het sociaal domein.

Er wordt gewerkt aan een integraal en sluitend plan en er wordt een voorstel voorbereid.

6.2.4 We verstevigen het brede welzijnsnetwerk in Wassenaar en de keten van welzijn en zorg. We nemen regie daar waar nodig.

De huidige samenwerking van de netwerkorganisaties in het preventief veld is niet effectief genoeg. De kostenbesparende maatregelen voor Jeugd initiëren een sociaal kernteam jeugd. Het aansluiten van het preventief veld (het welzijnsnetwerk) in het sociaal kernteam levert een toegang 0-100+ op waarin effectiever, efficiënter gewerkt kan worden. De samenwerking met WMO en Werk en Inkomen wordt hiermee ook versterkt. De regie van de uitvoering krijgt een centrale plaats vanuit een duidelijke gemeentelijke opdracht aan het preventief veld.

6.2.5 We stimuleren de partijen in het welzijnsnetwerk te werken volgens het principe van één huishouden, één plan, één regisseur.

Het werken volgens het principe één huishouden, één plan, één regisseur wordt steeds belangrijker en is nog onvoldoende gerealiseerd in het welzijnsnetwerk. Door regie duidelijker te beleggen, meer expliciete afspraken en opdrachten te formuleren en een 0-100+ toegangsteam samen te stellen moet dit geïmplementeerd worden voor alle samenwerkende partijen in het preventief (zorg)veld.

6.2.6 We dragen met de netwerkpartners het belang van een inclusieve samenleving uit en streven naar het vergroten van acceptatie van alle inwoners.

Toelichting budget

Bijsturing nodig

Jeugd en jongerenwerk (€ 112.000 nadeel)

De bijdrage aan jeugd en jongerenwerk wordt geraamd op taakveld 6.2, maar de dekking bevindt zich op taakveld 6.1. Dit zorgt op dit taakveld voor een nadeel van € 112.000. Per saldo is het voor de begroting budgettair neutraal.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Belangrijkste ontwikkelingen

Het Rijk stuurt op het terugdringen door gemeenten van het aantal uitkeringsgerechtigden door middel van financiële prikkels. Er is een toenemende vraag van werkenden naar ondersteuning op het gebied van schuldhulpverlening en minimabeleid.

Belangrijkste resultaten

6.3.1 Zorgen voor financiële zelfredzaamheid door het geven van inkomensondersteuning aan wie dat nodig heeft, waarbij speciale aandacht uitgaat naar ondersteuning van minima en naar schuldhulpverlening.

6.3.2 Het uitvoeringsplan financiële zelfredzaamheid voor een integrale aanpak binnen het sociaal domein van armoede- en schuldenproblematiek wordt uitgevoerd.

6.3.3 Uitvoering Minimabeleid inclusief kindpakket, de armoede monitor wordt uitgevoerd.

Toelichting budget

 Bijsturing nodig

Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK I) (€ 132.000 budgettair neutraal)

Om ondernemers en particulieren te ondersteunen tijdens de coronacrisis is door het rijk de maatregel Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) in het leven geroepen. De regeling gold van 1 januari tot 1 oktober 2021. De kosten hiervan bedragen € 132.000 en zijn een nadeel op dit taakveld. In de meicirculaire en de septembercirculaire 2021 zijn in de algemene uitkering middelen beschikbaar gesteld voor de TONK. Dit budgettair voordeel wordt geraamd op taakveld 0.7 uitkering gemeentefonds. Per saldo is het budgettair effect voor de begroting neutraal.

Aanvullende ondersteuning maatschappelijk partners vanuit overschot Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK II) (€ 91.000 budgettair neutraal)

Aanvullend op het voorgaande, wordt voorgesteld het resterende budget TONK voor de doelgroep beschikbaar te stellen om de schrijnende armoedegevallen als gevolg van corona te lenigen. Het gaat hierbij om ondersteuning van de stichting Leergeld, De Kracht van Wassenaar en de armoederegisseur. In de meicirculaire en de septembercirculaire 2021 zijn in de algemene uitkering middelen beschikbaar gesteld voor de TONK. Dit budgettair voordeel wordt geraamd op taakveld 0.7 uitkering gemeentefonds. Per saldo is het budgettair effect voor de begroting neutraal.

Ontwikkeling Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten (BUIG) (€ 302.000 voordeel)

Het rijk stelt budget beschikbaar voor de financiering van de uitkeringen die de gemeente verstrekt (BUIG). Inmiddels is het definitieve budget voor 2021 bekend. Dit blijkt € 147.000 hoger dan geraamd.

Daarnaast zijn ook de baten uit terugvordering en aflossing hoger dan geraamd, wat zorgt voor een voordeel van € 155.000. Voorgesteld wordt om deze bedragen te verwerken in de begroting. Per saldo is er sprake van een voordeel van € 302.000.

TOZO (budgettair neutraal)

De gemeente heeft van het rijk een voorschot voor de TOZO-uitkeringen in 2021 ontvangen. De baten en de lasten ad € 279.000 worden budgettair neutraal op de begroting gebracht.

Belactie ondernemers (€ 16.000 nadeel)

Namens de gemeente is de SMOW gemachtigd contact op te nemen met de ondernemers in Wassenaar die gebruik hebben gemaakt van de ToZo-regeling. Hen wordt een luisterend oor geboden en de mogelijkheid om gebruik te maken van ondersteuning op het gebied van huisvesting, psychisch welbevinden, inkomen, werk, schulden, zorg en gezin. De kosten hiervan bedroegen € 16.000 en waren eerder niet in de raming opgenomen omdat dit een onvoorzien gevolg van de coronapandemie was.

Taakveld 6.4 Begeleide participatie

Belangrijkste ontwikkelingen

Het Re-integratie- en Participatiebeleid 2019-2022 wordt voor de vrijwillige participatie geïmplementeerd door lokale partijen. Mensen die niet naar betaald werk begeleid kunnen worden zullen zoveel mogelijk naar vrijwilligerswerk bemiddeld worden.

Belangrijkste resultaten

6.4.1 Monitoring en evaluatie van Re-integratie- en Participatiebeleid.

6.4.2 Maatwerk op grond van Beschut werk in het kader van de Participatiewet voor de nieuwe doelgroep bij de Maregroep.

Toelichting budget

Bijsturing nodig

Rijksbijdrage WSW (€ 9.000 voordeel)

De reguliere integratie-uitkering voor de "oude WSW taken" uit de meicirculaire wordt conform afspraken doorbetaald aan de GR KDB. Dit geldt eveneens voor de compensatie in verband met corona. De bijdragen zijn gelijk aan de bedragen van de uitkering uit het gemeentefonds. Voor dit taakveld levert dit een budgettair voordeel op. De uitkering uit het gemeentefonds wordt verantwoord op taakveld 0.7 algemene uitkering en is aldaar een budgettair nadeel. De wijziging is voor de begroting in totaal budgettair neutraal.

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Belangrijkste ontwikkelingen

Het nieuwe arbeidsmarktbeleid 2019-2022 leidt tot een aparte aanpak van personen die reïntegreren naar werk en degenen die in staat worden gesteld te participeren in de samenleving.

Veranderopgave Inburgering: wijziging Wet Inburgering per 1 juli 2021.

Het Rijk stelt financiële middelen ter beschikking aan de arbeidsmarktregio om samenwerking te verstevigen.

Belangrijkste resultaten

6.5.1 Inkoop van goede trajecten die leiden naar participatie en zelfredzaamheid van inburgeraars zoals statushouders en gezinsmigranten. Verstevigen van het netwerk voor deze groep.

6.5.2 Uitvoering arbeidsmarktbeleid en re-integratiebeleid.

6.5.3 Regionaal arbeidsmarktbeleid.

Toelichting budget

Bijsturing nodig

Antidiscriminatievoorzieningen en maatschappelijke begeleiding statushouders (€ 11.000 nadeel)

Bij de meicirculaire werd bekend dat binnen de algemene uitkering van het gemeentefonds er meer middelen beschikbaar kwamen voor antidiscriminatievoorzieningen en de maatschappelijke begeleiding van statushouders. Voorgesteld wordt om dit bedrag van € 11.000 op dit taakveld als lasten op te nemen. Voor dit taakveld betekent dit een budgettair nadeel. De hogere baten worden geraamd op taakveld 0.7, uitkering gemeentefonds. Voor de begroting in totaal is het per saldo budgettair neutraal.

Participatie en re-integratievoorzieningen (€ 40.000 voordeel)

De kosten voor trajecten vallen in dit kalenderjaar lager uit dan geraamd. Inwoners die bemiddeld moeten worden hebben een traject richting werk of scholing ontvangen. De raming kan worden bijgesteld.

Inburgering (€ 40.000 nadeel)

De kosten voor de begeleiding van statushouders zijn hoger dan verwacht i.v.m. de toegenomen taakstelling. Dit is incidenteel. Voor het komende jaar wordt voorsnog uitgegaan van het reeds geraamde bedrag.

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Belangrijkste ontwikkelingen

Mensen worden steeds ouder en blijven langer vitaal, waardoor zij langer thuis blijven wonen. Hierdoor stijgt het beroep op de duurdere maatwerkvoorzieningen, omdat meer oudere mensen gebruik maken van maatwerkvoorzieningen die helpen om zelfredzaam te blijven in en om het huis.

Belangrijkste resultaten

6.6.1 De kwaliteit van de maatwerkvoorzieningen zoals rolstoelen, scootmobiel, regiotaxi en woonvoorzieningen houden we hoog.

De kwaliteit van de voorzieningen is hoog. We hebben helaas wel te maken met de container crisis, waarbij het transport van materialen stagneert. Daardoor zijn de leveringen soms later dan gebruikelijk en zijn hulpmiddelen soms later beschikbaar dan wenselijk. De cliënten worden hierover ingelicht.

6.6.2 Het gebruik van de collectieve voorzieningen zoals de regiotaxi wordt gestimuleerd.

De regiotaxi wordt in 2021 intensiever gebruikt na de coronaperiodes waarin nauwelijks gereden werd.

6.6.3 Voorlichting aan bewoners en samenleving over levensloopbestendig wonen die het gebruik van maatwerkvoorzieningen beperken.

Toelichting budget

 Bijsturing nodig

WMO maatwerkvoorzieningen (€ 74.000 voordeel)

Naar verwachting zijn de uitgaven aan woonvoorzieningen € 82.000 lager dan verwacht, en zijn de lasten voor vervoersvoorzieningen € 7.000 hoger dan geraamd. Voorgesteld wordt om de ramingen hierop aan te passen. Per saldo is er sprake van een voordeel van € 74.000.

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Belangrijkste ontwikkelingen

Het Interbestuurlijk programma (IBP) met kabinet, provincie en waterschappen vraagt van de gemeenten een aanpak van schuldproblematiek.

Mensen worden steeds ouder en blijven langer vitaal, waardoor zij langer thuis blijven wonen.

De zorg wordt intensiever voor een grotere groep zeer oude mensen. We bereiden in 2021 decentralisering voor van de maatschappelijke zorg en beschermd wonen.

Belangrijkste resultaten

6.71.1 Uitvoering beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2025.

6.71.2 Ontwikkelen van zorgarrangementen met combinaties van maatwerk- en voorliggende voorzieningen.

Er is overleg tussen maatschappelijke partners en gemeenten over de afstemming van taken en rollen. Besturing vanuit de gemeente op het gesubsidieerde netwerk is nodig om optimaal integraal samen te werken.

De besturing bestaat onder andere uit het gunnen van procesregie aan een van de gesubsidieerde partners als primus inter pares, met mandaat om het integraal werken binnen de uitvoering van het welzijnsveld verbeteren en te verankeren.

6.71.3 Verordening Wmo wordt in 2021 aangepast aan decentralisatie opgave van 1-1-2022.

De decentralisering is uitgesteld naar 2023. Echter de verordening en bestaande beleidsregels wordt op dit moment intern doorgelicht op de noodzakelijke aanpassingen.

Toelichting budget

Bijsturing nodig

Wmo huishoudelijke ondersteuning en begeleiding (€ 31.000 voordeel)

De laatste prognoses laten voor begeleiding € 83.000 hogere lasten zien ten opzichte van de ramingen. Voor huishoudelijke ondersteuning is er sprake van een voordeel van € 114.000. Per saldo is het voordeel op de Wmo op dit taakveld € 31.000.

Overbruggingszorg begeleiding (€ 36.000 voordeel)

De gemeente Den Haag geeft als centrumgemeente indicaties Beschermd Wonen af voor inwoners uit Wassenaar. Het komt vaak voor dat er niet direct plek is in een voorziening en inwoners op een wachtlijst worden geplaatst. Gedurende de periode dat de inwoner op de wachtlijst staat is het vaak nodig om ter overbrugging ondersteuning in te zetten en te financieren vanuit de lokale Wmo. Voor 2021 is afgesproken dat deze 'Overbruggingszorg' gedeclareerd kan worden bij de centrumgemeente Den Haag. Dit leidt tot een financieel voordeel van € 36.000.

Overstap naar nieuwe schuldhulpverlener (€ 8.000 nadeel)

Wassenaar is na een gezamenlijke aanbesteding met Voorschoten en Leidschendam-Voorburg overgestapt naar een nieuwe schuldhulpverlener. Om bestaande cliënten over te dragen worden kennismakingsgesprekken gevoerd, waaraan eenmalig extra kosten zijn verbonden. De kosten komen ten laste van het budget voor schuldhulpverlening. Naar verwachting passen deze incidentele extra kosten niet binnen het huidige budget.

Toeslagenaffaire (incidenteel voordeel € 15.000)

Vanwege de toeslagenaffaire heeft de gemeente de taak gekregen om hulp te bieden aan gedupeerden. Hiervoor worden middelen ontvangen vanuit het Rijk ad. € 30.000, waar in de Voorjaarsnota nog rekening was gehouden met € 15.000. De SMOW voert deze taak uit, de reeds geraamde lasten hiervan zijn € 30.000.

Zelfstandigenloket (€ 10.000 nadeel)

Dit loket is opgezet om ondernemers te helpen in de coronaperiode met schulden, financiële en psychische ondersteuning en andere problemen. Ondernemers hebben nog extra ondersteuning nodig voor een periode van 3 maanden.

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Belangrijkste ontwikkelingen

De kosten voor jeugdhulp stijgen. Er wordt steeds vaker, langer en intensiever gebruik gemaakt van (voornamelijk ambulante) professionele hulp en steun bij opvoed- en opgroeioproblemen. Uitdaging voor 2021 is om verder te gaan met het keren van het tij qua kosten, of in ieder geval met het afvlakken van de groeicurve zodat de kosten beheersbaar worden en de kwaliteit van zorg op peil blijft.

Belangrijkste resultaten

6.72.1 In 2021 wordt prioriteit gegeven aan 3 thema's:

Het uitvoeren van het Actieplan Jeugdhulp Wassenaar 2019-2021.

De gekozen thema's blijven relevant en zijn prioriteit binnen het team Jeugd. Om nog meer vaart te maken met de gekozen prioriteiten is het noodzakelijk dat er aanvullende maatregelen worden genomen. In het voorjaar van 2021 is een voorstel aan de Raad voorgelegd met aanvullende maatregelen. Deze maatregelen hebben tot doel meer balans te brengen tussen de inkomsten en uitgaven voor het domein Jeugd.

6.72.2 Het verduidelijken, aanscherpen en uniformeren van de gemeentelijke toegang tot de 2e lijn (Q sturing).

Maatregelen hiervoor zijn in het voorjaar van 2021 aan de Raad voorgelegd. Deze maatregelen hebben tot doel meer balans te brengen tussen de inkomsten en uitgaven voor het domein Jeugd.

6.72.3 Contractmanagement, controle en verantwoording.

Toelichting budget

Bijsturing nodig

Jeugdhulp (€ 525.500 nadelig)

De budgettaire ontwikkelingen op het terrein van jeugdhulp zijn uit te splitsen over diverse onderwerpen. Deze worden afzonderlijk genoemd:

- Voor 2021 is een verwachte stijging van de kosten voor jeugdhulp in natura in de prognose van de H10 opgenomen, dit betekent voor de gemeente Wassenaar een bedrag van € 582.000. Hiervan is €

245.000 nog nodig om op het niveau te komen van de raadsbesluitvorming op 1 april 2021. De overige € 337.000 is terug te voeren op een groei die in de hele regio zichtbaar is, waarbij Wassenaar het echter beter doet dan de trend in de regio. Waar het aandeel van Wassenaar in de totale stijging slechts 1% betreft bedraagt de gemiddelde groei in de regio 7,4%. De effecten van de coronapandemie op de jeugd zijn groot en dat blijkt uit de oplopende wachtlijsten voor ggz zorg. Met de maatregelen die we al nemen kunnen we enigszins grip houden op de verwijzingen en aantallen maar we zien de effecten wel. In het raadsbesluit van 1 april jl. rondom de kostenbesparingen jeugd is er namelijk voor gekozen om te zorgen voor minder doorstroom richting geïndiceerde zorg. Daarvoor zijn plannen in werking gezet. De start van deze plannen kent enige vertraging waardoor de verwachting is dat niet de volledig begrote € 600.000 zal worden onttrokken aan de reserve. Tegenover de genoemde hogere lasten wordt dus als positief effect een lagere onttrekking aan de reserve verwacht voor 2021. De gemeente Wassenaar heeft in 2021 een groot voordeel op de algemene uitkering, o.a. door extra jeugdmiddelen (€ 428K). In 2022 bedragen de extra jeugdmiddelen zelfs € 1.210 mln. Dit draagt bij aan een fors positief saldo in 2022. Het standpunt van het college is dan ook om vast te houden aan de op 1 april ingezette weg. Op 1 april is ook een amendement aangenomen met betrekking tot het verlagen van de bestedingsruimte indien de besparing niet wordt behaald. Voldoen aan dit amendement (nr.74 raad 1-4-2021) kan alleen met een "opnamestop" die voor de rechter moeilijk (geen) stand zal houden. Aangezien de raad, met inachtneming van de aanvullende rijksmiddelen, naar verwachting geen financiële tegenvallers voor 2022 zal krijgen op dit terrein, wordt de bestedingsruimte niet verder verlaagd.

- Het nadeel van € 582.000 betreft de beide taakvelden voor jeugd (6.72 en 6.82). Op dit taakveld bedraagt het nadeel € 436.500.
- De gemeente heeft van de aanbieder van jeugdvervoer een factuur ontvangen over de periode 2016-2021, omdat in die periode lagere tarieven zijn gefactureerd dan afgesproken. Een aanbieder kan tot vijf jaar na datum factureren, wat resulteert in een nadeel van € 74.000 op dit taakveld.
- In de ontwikkelingen van het persoonsgebonden budget (PGB) is een stijging waar te nemen, aangezien het reguliere aanbod wegens complexiteit in sommige gevallen niet toereikend was. Voorgesteld wordt om de raming met € 15.000 naar boven bij te stellen.

Jeugdhulp (€ 125.000 nadelig)

In 2021 zijn uitgaven gedaan in het kader van jeugdhulp als gevolg van de coronapandemie. Dit gaat om langere trajecten met zwaardere problematiek als gevolg van corona. Deze kosten zijn niet in de ramingen meegenomen, aangezien deze zich onverwacht voordeden. Voor deze coronakosten is de afspraak gemaakt dat deze als overschrijding kunnen worden gemeld ten laste van het resultaat. In dit resultaat zitten ook de voordelen als gevolg van coronacompensatie van het rijk in de algemene uitkering.

Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Belangrijkste ontwikkelingen

Per 1 januari 2022 worden de taken op het gebied van Beschermd Wonen doorgedecentraliseerd van de centrumgemeenten naar alle gemeenten.

Op 3 juni 2020 heeft het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport het brede plan van aanpak dak- en thuisloosheid gepresenteerd: 'een (t)huis, een toekomst', om dak- en thuisloosheid zoveel mogelijk te voorkomen en terug te dringen.

Belangrijkste resultaten

6.81.1 Eind 2021 is de gemeente Wassenaar klaar voor de doorcentralisatie van Beschermd Wonen. In een regiovisie worden de afspraken over de decentralisatie en de samenwerking vanaf 2022 tussen de H5 gemeenten vastgelegd.

Voorwaarde voor de decentralisatie van beschermd wonen is de herverdeling van de financiële middelen over alle gemeenten. Deze financiële herverdeling heeft vertraging opgelopen met als gevolg dat gemeenten pas per 1-1-2023 financieel verantwoordelijk worden voor nieuwe cliënten beschermd wonen. Eind 2021 wordt een nieuwe regiovisie voorgelegd aan de gemeenteraden waarin de samenwerking vanaf 2022 wordt vastgelegd. Het doel is om in 2022 al te werken aan de inhoudelijke doelstellingen van de decentralisatie.

6.81.2 Er wordt lokaal en regionaal uitvoering gegeven aan de doelstellingen uit de brede aanpak dak- en thuisloosheid.

6.81.3 Verstevigde verbindingen en afspraken in het zorg- en veiligheidsnetwerk.

In 2021 is gewerkt aan verbetervoorstellen voor het versterken van de huidige ketensamenwerking tussen de zorgketen en veiligheidsketen. Uit onderzoek is gebleken dat er onvoldoende beleids- en procesregiecapaciteit is om uitvoering te geven aan de verbetervoorstellen.

6.81.4 Er wordt uitvoering gegeven aan de wet verplichte ggz.

6.81.5 Tussentijdse evaluatie Buurtcirkel.

6.81.6 Er worden (regionaal) afspraken gemaakt over de huisvesting van uitstromers uit instellingen.

Toelichting budget

 Bijsturing nodig

Bijdrage meldpunt bezorgd (€ 20.000 nadeel)

Verwacht wordt dat er een overschrijding plaatsvindt van € 20.000 op de kosten van het Meldpunt Bezorgd. Net als in 2020 komt er een groot aantal aanmeldingen vanuit de woningcorporaties en is de

reden voor aanmelding vaak dreigende dakloosheid of financiële problemen. Deze stijging is mede te verklaren door de 'Pilot voorkomen uithuiszettingen'. In de evaluatie van deze pilot wordt gekeken hoe de extra aanmeldingen financieel gedekt kunnen worden. De andere reden voor de stijging is de forse toename in het aantal meldingen vanuit de politie met als reden psychiatrie. De stijging is het gevolg van een nieuwe werkwijze bij E33/E14 meldingen. De politie meldt inwoners die zij hebben vervoerd naar opvang verwarde personen of de psychiatrische eerste hulp aan bij het MPB. Het MPB zorgt ervoor dat deze inwoners de juiste vervolgzorg ontvangen en daarmee niet tussen wal en schip vallen. Voorgesteld wordt de hogere lasten te verwerken in de ramingen, wat leidt tot een nadeel van € 20.000 op dit taakveld.

Ketenregisseur zorg en veiligheid (€ 22.000 nadeel in 2021, € 33.000 nadeel in 2022)

De afgelopen jaren is er in Wassenaar gewerkt aan de samenwerking in het zorg- en veiligheidsdomein. Zo is de wet verplichte ggz ingevoerd en zijn er nadere afspraken gemaakt over de bemoeizorg. Sommige problemen van inwoners zijn zo complex dat het noodzakelijk is om met meerdere organisaties vanuit verschillende domeinen samen te werken om tot een oplossing te komen. Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden is een netwerkorganisatie waar justitie-, zorg en gemeentepartners samenwerken aan de veiligheid voor alle burgers en aan het terugdringen van criminaliteit. Het Zorg- en Veiligheidshuis biedt procesregie in de meest complexe domein overstijgende casuïstiek en fungeert daarmee als opschaalmodel voor problematiek die lokaal niet op te lossen is. De meeste casuïstiek op het gebied van zorg en veiligheid komt echter eerst lokaal in beeld. In 2022 willen we de keten zorg en veiligheid verbeteren zodat we casuïstiek vroeg(er) signaleren, preventiever kunnen werken en casuïstiek adequaat kunnen oppakken. De ambitie is een sluitende keten voor inwoners van 0 tot 100 jaar gebruikmakend van het AVE-model. We werken daarvoor aan een heldere overlegstructuur, duidelijke rolverdeling en het beschrijven en vastleggen van werkprocessen. Hiervoor is vanaf eind 2021 een stevige regierol nodig vanuit de gemeente. De lasten bedragen in totaal € 55.000, waarvan € 22.000 ten laste komt van 2021, en € 33.000 ten laste komt van 2022.

Bijdrage realisatie Wonen-plus in O&O-gebouw (€ 1.000.000 incidenteel budgetneutraal)

Voor het ontwikkelen van de lichtere vorm van 'beschermd wonen' in het O&O-gebouw (Wonen-plus) staat een regionale bijdrage gepland. De door de raad gevraagde vorm van maatschappelijk gebruik van het O&O-gebouw voorziet dan deels in een wettelijke taak die binnenkort op ons af komt. Voor nieuwe cliënten van Beschermd Wonen wordt Wassenaar per 2023 financieel verantwoordelijk. Wonen-plus is de laatste stap van begeleid wonen voordat men weer zelfstandig kan wonen. Omdat deze variant minder begeleiding en kosten met zich meebrengt is het voor de regio van grote meerwaarde als doorstroomlocatie vanuit de meer intensieve zorg. Om deze reden wil de regio éénmalig bijdragen. Zonder deze bijdrage blijkt het onmogelijk om maatschappelijk verantwoorde huurprijzen te hanteren voor deze woonvorm in het O&O-gebouw. De gemeente Den Haag moet als centrumgemeente en budgethouder nog het besluit nemen en er wordt uitgezocht hoe het juridisch het best geregeld kan worden. De bijdrage van EUR 1 miljoen zal naar alle waarschijnlijkheid lopen via (de begroting van) de gemeente Wassenaar. Onder de voorwaarden dat het bedrag wordt ontvangen vanuit Den Haag en de risico's beperkt zijn, is deze transactie in de najaarsnota budgetneutraal opgenomen.

Taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Belangrijkste ontwikkelingen

Het behouden van de trend dat steeds minder jeugdigen te maken krijgen met jeugdbescherming en/of jeugdreclassering.

Belangrijkste resultaten

6.82.1 Lokale implementatie en borging van Beter Samenspel

Voor de thema's preventie, Q-sturing en contractmanagement wordt verwezen naar taakveld 6.72. Beter Samenspel betreft een langdurig implementatietraject. Doel is om dit jaar minimaal een jeugdconsulent en toegangsmedewerker te laten deelnemen aan de nog regionaal te organiseren training. Voorschoten, Wassenaar en Leidschendam-Voorburg trekken zoveel mogelijk met elkaar op in het implementatietraject. Vooral nog ligt prioriteit op het orde krijgen (doorontwikkeling) van de lokale toegang tot jeugd inclusief het team jeugdconsulenten.

6.82.2 Versterken van het voorveld op het gebied van preventie

6.82.3 Q sturing

6.82.4 Contractmanagement, controle en verantwoording

Toelichting budget

Bijsturing nodig

Jeugdhulp (€ 145.500 nadelig)

Zie ook de uitgebreide toelichting op taakveld 6.72. Het nadeel van € 582.000 betreft de beide taakvelden voor jeugd (6.72 en 6.82). Op dit taakveld bedraagt het nadeel € 145.500.

Wat gaat het kosten?

Programma: P6 Sociaal Domein		Begroting actueel	Wijzigingen voorgesteld	Begroting na voorgestelde wijziging
Bedragen x € 1.000,- ("-"= nadeel / "+"= voordeel)				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Baten	208	0	208
	Lasten	-1.722	122	-1.600
	Saldo	-1.515	122	-1.393
6.2 Wijkteams	Baten	0	0	0
	Lasten	-642	-112	-754
	Saldo	-642	-112	-754
6.3 Inkomensregelingen	Baten	7.765	581	8.346
	Lasten	-9.624	-518	-10.142
	Saldo	-1.859	63	-1.796
6.4 Begeleide participatie	Baten	0	0	0
	Lasten	-1.053	9	-1.044
	Saldo	-1.053	9	-1.044
6.5 Arbeidsparticipatie	Baten	0	0	0
	Lasten	-1.118	-11	-1.129
	Saldo	-1.118	-11	-1.129
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Baten	0	0	0
	Lasten	-1.197	74	-1.123
	Saldo	-1.197	74	-1.123
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Baten	165	51	216
	Lasten	-3.222	13	-3.210
	Saldo	-3.057	64	-2.993
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Baten	15	0	15
	Lasten	-4.405	-651	-5.056
	Saldo	-4.390	-651	-5.041
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Baten	0	1.000	1.000
	Lasten	-218	-1.042	-1.260
	Saldo	-218	-42	-260
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Baten	0	0	0
	Lasten	-1.267	-146	-1.413
	Saldo	-1.267	-146	-1.413
Totaal baten		8.153	1.632	9.785
Totaal lasten		-24.469	-2.261	-26.730
Saldo van baten en lasten		-16.316	-629	-16.945
Onttrekking reserves		1.202	-20	1.182
Toevoeging reserves		-350	0	-350
Mutaties reserves		852	-20	832
Geraamde resultaat		-15.464	-649	-16.113

P7 Volksgezondheid en milieu

Wat willen we bereiken ?

Wat willen we daarvoor doen?

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

Belangrijkste ontwikkelingen

In het kader van preventieve gezondheid wordt mentale weerbaarheid van inwoners steeds meer een issue; ook lokaal. Inmiddels zijn lokaal professionals in de GGZ en huisartsen hierover met elkaar en met gemeente in gesprek.

Belangrijkste resultaten

7.1.1 Uitvoeren actiepunten uit het Uitvoeringsprogramma Lokaal Gezondheidsbeleid wat betreft aanpak roken, alcoholmisbruik, gezonde voeding & bewegen, waarbij wordt aangehaakt bij de actiepunten uit het Lokaal Sportakkoord.

Toelichting budget

 Bijsturing nodig

Uitvoeringsbudget preventie-akkoord (budgettair neutraal)

Vanuit het rijk is in het kader van het preventie-akkoord een specifieke uitkering ontvangen. Zowel de baten als de bijbehorende lasten (€ 20.000) moeten op de begroting worden gebracht. Per saldo is dit budgettair neutraal.

Taakveld 7.2 Riolering

Belangrijkste ontwikkelingen

Onderzoek naar het functioneren en klimaatbestendigheid van het rioolstelsel.

Belangrijkste resultaten

7.2.1

Toelichting budget

 Op koers

Taakveld 7.3 Afval

Belangrijkste ontwikkelingen

Landelijke afval doelen.

Belangrijkste resultaten

7.3.1 Evaluatie proef Plastic, Metaal en Drankkartons.

In het afgelopen jaar is er PMD huis aan huis ingezameld bij een kleine 2000 aansluitingen. De kwaliteit van het PMD is prima. Er is minimale afkeur op het ingezamelde PMD. Er is in het totaal tot juli 71 ton schoon PMD aan huis ingezameld.

7.3.2 Vergroten kennis over het gescheiden inzamelen van afval bij inwoners.

Toelichting budget

 Bijsturing nodig

Avalex (€ 26.000 incidenteel voordelig)

Via een tussenrapportage meldt Avalex dat de dienstverleningsovereenkomst tot en met augustus een voordelig resultaat laat zien. Omdat hier kleinere opdrachten tegenover staan is de verwachting dat dit jaar naar alle waarschijnlijkheid een verwaarloosbaar positief resultaat te zien zal geven.

De garantstellingsprovisie die begroot is vanaf 2022 heeft HVC voor het eerst toegekend voor 2021. Hiermee is in de begroting geen rekening gehouden. Bij amendement heeft de gemeenteraad tijdens de behandeling van de Kadernota 2022 besloten dat deze niet begrote baat naar de algemene reserve vloeit. Omdat Avalex voor het samenwerkingsverband met HVC voor 2021 een bedrag ontvangt van € 335.000 zal Wassenaar - dat 7,73% van de aandelen Avalex bezit - een garantstellingsprovisie ontvangen van circa € 26.000 dat in lijn van het amendement zal worden gestort in de algemene reserve.

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Belangrijkste ontwikkelingen

Regionale Energiestrategie (RES) Lokale Energie Strategie (LES)

Belangrijkste resultaten

7.4.1 Eind 2021 de gemeentelijke Transitievisie warmte vaststellen

7.4.2 Vóór juli 2021 de Regionale energiestrategie (RES) vaststellen

Toelichting budget

Bijsturing nodig

Omgevingsdienst Haaglanden (€ 39.486 incidenteel nadelig)

In de begroting 2021 is geen rekening gehouden met een hogere deelnemersbijdrage voornamelijk als gevolg van de afrekening overdracht asbesttaken 20/21. Voorgesteld wordt dit eenmalig te herstellen. In onze MJB 2022-2025 is dit gat al structureel gerepareerd.

Uitvoering RREW (€ 150.000 incidenteel budgetneutraal)

De rijksregeling kleine, energiebesparende maatregelen voor woningeigenaren en -huurders (RREW) is in uitvoering. Er is een verordening opgesteld en een uitvoerende partij geselecteerd. Na vaststelling van de verordening wordt gestart met de uitgifte van de vouchers en de openstelling voor de aanvragen. In 2021 is voor de uitvoering nog € 150.000 beschikbaar. Voorgesteld wordt om dit bedrag met bijbehorende dekking (rijksbijdrage) over te hevelen naar 2022 om per 1 januari te kunnen starten met de daadwerkelijke uitvoering van de regeling.

Geluidsanering woningen (€ 120.450 incidenteel budgetneutraal)

In het kader van de Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat de gemeente desgevraagd een subsidie toegekend voor het opstellen van een geluidsaneringsprogramma en begeleiding van de uitvoering van geluidwerende voorzieningen bij woningen. De komende jaren zal een beroep op deze middelen worden gedaan om de impact van verkeerslawaaï op bepaalde woningen te beperken. Voorgesteld wordt om het volledig beschikbaar bedrag van € 120.450 met bijbehorende dekking over te hevelen naar 2022.

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Belangrijkste ontwikkelingen

Belangrijkste resultaten

7.5.1

Toelichting budget

Wat gaat het kosten?

Programma: P7 Volksgezondheid en milieu		Begroting	Wijzigingen	Begroting na
Bedragen x € 1.000,- ("-"= nadeel / "+"= voordeel)		actueel	voorgesteld	voorgestelde wijziging
7.1 Volksgezondheid	Baten	55	20	75
	Lasten	-1.971	-20	-1.991
	Saldo	-1.917	0	-1.917
7.2 Riolering	Baten	2.675	0	2.675
	Lasten	-1.860	0	-1.860
	Saldo	815	0	815
7.3 Afval	Baten	4.894	0	4.894
	Lasten	-3.975	26	-3.949
	Saldo	919	26	945
7.4 Milieubeheer	Baten	439	-270	169
	Lasten	-1.596	231	-1.365
	Saldo	-1.157	-39	-1.196
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Baten	57	0	57
	Lasten	-157	0	-157
	Saldo	-100	0	-100
Totaal baten		8.120	-250	7.870
Totaal lasten		-9.559	237	-9.322
Saldo van baten en lasten		-1.439	-13	-1.453
Onttrekking reserves		340	0	340
Toevoeging reserves		0	-26	-26
Mutaties reserves		340	-26	314
Geraamde resultaat		-1.100	-39	-1.139

Wat willen we bereiken ?

Wat willen we daarvoor doen?

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

Belangrijkste ontwikkelingen

Doorontwikkeling omgevingswet

Belangrijkste resultaten

8.1.1 Per 1 januari 2022 werken we volgens de minimale eisen Omgevingswet, zoals verwoord door de VNG.

In 2022 wordt gestart met het opstellen van een omgevingsplan en met de omgevingsvisie.

8.1.2 Concrete voortgang op ruimtelijke projecten.

Rijksstraatweg 601 (Griffioen)

Het startdocument ten behoeve van het bestemmingsplanproces wordt in 2021 vrijgegeven voor inspraak, alvorens deze wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Hierna is het de verwachting dat het bestemmingsplan nog in 2022 kan worden vastgesteld.

Voor de voortgang van de ruimtelijke projecten wordt verwezen naar de projectrapportages.

Toelichting budget

Bijsturing nodig

Herontwikkeling Haven (Motie herontwikkeling € 30.000 en bestemmingsplan € 80.000 incidenteel budget neutraal)

In het kader van de beoogde pilot voor het Omgevingsplan in 2022 is het essentieel dat dit budget beschikbaar blijft voor het aanbesteden van de noodzakelijke werkzaamheden voor het opstellen van het nieuwe ruimtelijke instrument en de daarvoor te voeren en voor te bereiden procedures. De combinatie met het budget voor de herontwikkeling van de haven maakt het mogelijk om het plangebied groter te

maken. Voorgesteld wordt om de beschikbaar gestelde budgetten van in totaal € 110.000 met bijbehorende dekking uit de reserve grote projecten over te hevelen naar 2022.

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

8.2.1

Toelichting budget

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Belangrijkste ontwikkelingen

Op 1 januari 2022 treedt de Omgevingswet in werking.

De druk op de sociale huur blijft hoog.

De vraag naar (specifieke) woonruimte neemt toe o.a. ten gevolge van decentralisatie opgaven en scheiden wonen en zorg.

Verdergaande regionale samenwerking.

Belangrijkste resultaten

8.3.1 Lokaal: Uitwerking woonvisie

De Woonvisie Wassenaar 2021-2025 'Grip op Wonen' is in de raadsvergadering 30 maart 2021 vastgesteld.

8.3.2 Lokaal: Vaststellen nieuwe meerjarige prestatieafspraken 2020-2024

8.3.3 Lokaal: Woningmarktmonitor 2020-2021

8.3.4 Regionaal: Nieuwe woningmarktafspraken

8.3.5 Regionaal: Afspraken over beschermd wonen en uitstromers uit instellingen

Toelichting budget

Instandhouding Huize Ivicke

De instandhoudingswerkzaamheden in het kader van de opgelegde last onder bestuursdwang aan Huize Ivicke zijn inmiddels afgerond. De instandhoudingswerkzaamheden bestonden hoofdzakelijk uit het wind- en waterdicht maken van het pand. Daarmee is voorkomen dat het rijksmonument, althans onderdelen daarvan, onherstelbaar verloren zijn gegaan.

De volgende stap is het verhalen van de kosten op de eigenaar. Hiervoor zal naar verwachting in het 4^e kwartaal 2021 een kostenverhaalprocedure worden opgestart. Parallel daaraan zal in dezelfde periode een verzoek tot subsidievaststelling worden ingediend bij de Provincie Zuid-Holland. Alle mogelijke inspanningen zullen betracht worden om de instandhoudingskosten te verhalen op de eigenaar, hetgeen de provincie ook als voorwaarde heeft gesteld in de subsidieverlening. Op grond van de subsidievoorwaarden zullen de geïncasseerde instandhoudingskosten in mindering worden gebracht op de verleende subsidie.

De juridische procedures, voor wat betreft de instandhouding, de Actio Pauliana en het strijdig gebruik met het bestemmingsplan, zullen tot in 2022 doorlopen. Voor 2021 past dit binnen het huidige beschikbare budget. Een hiervan gescheiden traject is dat de gemeente zal blijven stimuleren dat het pand en bijbehorende park op een vakkundige wijze gerenoveerd en gerestaureerd worden. Dit vormt de basis om de historische buitenplaats Huize Ivicke een passend, toekomstbestendig gebruik te geven.

Scenariostudies Gemeentewerf en Kerkehout (€ 75.000 incidenteel neutrale budgetoverheveling)

In de oktoberraad zijn de scenariostudies voor de gemeentewerf bij amendement voor kennisgeving aangenomen en zijn opdrachten voor verder onderzoek geformuleerd. Het voorstel voor Kerkehout is aanvaard. In beide gevallen werden aanvullende budgetten beschikbaar gesteld (Gemeentewerf € 82.500 en Kerkehout € 45.000). De verwachting is dat deze budgetten dit jaar niet volledig tot besteding komen. Om per 1 januari a.s. te kunnen beschikken over restantbudget om de scenariostudies te kunnen afronden stellen wij u voor een bedrag van in totaal € 75.000 (Gemeentewerf € 50.000; Kerkehout € 25.000) met bijbehorende dekking uit de reserve grote projecten over te hevelen naar 2022.

Bouw- en omgevingsvergunningen (€ 800.000 incidenteel budgetneutraal)

De legesopbrengst uit bouw- en omgevingsvergunningen laat dit jaar een meeropbrengst zien van ruim € 800.000 in verband met bouwprojecten als in de Stompwijkstraat en de Ridderlaan/Poortlaan, maar ook het sporthalproject aan de Dr. Mansveltkade. De verwachting is dat deze opbrengst in de resterende periode nog zal toenemen. Tegenover deze hogere opbrengst wordt een incidenteel budget geraamd van € 150.000 voor externe (onderzoeks)kosten die in het kader van het afgeven van de omgevingsvergunningen moeten worden gemaakt.

Voorgesteld wordt het resterend deel van de meeropbrengst te storten in de daarvoor bestemde reserve egalisatie omgevingsvergunningen. Voorzien wordt dat ook in 2022 externe kosten moeten worden gemaakt die verband houden met (te verstrekken) omgevingsvergunningen. Voorgesteld wordt hiervoor een bedrag van € 200.000 op de begroting 2022 te brengen en dit te dekken uit de reserve egalisatie omgevingsvergunningen.

Wat gaat het kosten?

Programma: P8 Wonen en bouwen		Begroting	Wijzigingen	Begroting na
Bedragen x € 1.000,- ("-"= nadeel / "+"= voordeel)		actueel	voorgesteld	voorgestelde wijziging
8.1 Ruimte en leefomgeving	Baten	73	0	73
	Lasten	-1.081	110	-971
	Saldo	-1.008	110	-898
8.2 Grondexploitatie (niet bedr.terrein)	Baten	0	0	0
	Lasten	-15	0	-15
	Saldo	-15	0	-15
8.3 Wonen en bouwen	Baten	1.273	800	2.073
	Lasten	-1.629	-75	-1.704
	Saldo	-356	725	369
Totaal baten		1.346	800	2.146
Totaal lasten		-2.725	35	-2.690
Saldo van baten en lasten		-1.380	835	-545
Onttrekking reserves		705	-185	520
Toevoeging reserves		0	-650	-650
Mutaties reserves		705	-835	-130
Geraamde resultaat		-675	0	-675

Financiën

Financiële ontwikkeling per programma

<i>Bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)</i>	2021	2022	2023	2024	2025
Primitieve begroting 2021	187	139	-84	38	209
Begrotingswijzigingen door de raad vastgesteld	-307	0	0	0	38
Saldo na door de raad vastgestelde wijzigingen	-120	139	-84	38	209
Wijzigingen najaarsnota per programma					
P0 Bestuur en ondersteuning	2.641	876	473	597	777
P1 Veiligheid	20	-20			
P2 Verkeer en vervoer					
P3 Economie	23	-23			
P4 Onderwijs	-27				
P5 Sport, cultuur en recreatie	-282	-31			
P6 Sociaal Domein	-649	-33			
P7 Volksgezondheid en milieu	-39				
P8 Wonen en bouwen					
Totaal wijzigingen najaarsnota 2021	1.687	769	473	597	777
Saldo na wijzigingen najaarsnota	1.567	908	388	636	986

Bijlagen

Bijlage 1. Financiële gevolgen Corona 2021

Onderdeel corona in NJN 2021		2021	
<i>- = nadeel, + = voordeel</i>		Lasten	Baten
Programma 0			
0.7	<i>Meicirculaire (€ 315.000) en Septemercirculaire (€ 241.000)</i>		556.000
Programma 1			
1.1	tijdelijke regeling maatregelen (trm) corona	-69.000	
1.1	dekking Veiligheidsregio Haaglanden (trm) corona		69.000
Programma 2			
Programma 3			
3.4	Samen sterker uit de crisis	-23.000	
3.4	Budgetoverheveling - Samen sterker uit de crisis		23.000
Programma 4			
4.3	Nationaal Programma Onderwijs lasten	-99.376	
4.3	Nationaal Programma Onderwijs baten		99.376
Programma 5			
5.1	SPUK ijsbanen en zwembaden lasten	-113.355	
5.1	SPUK ijsbanen en zwembaden baten		113.355
5.2	SPUK Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodatie (terugbetaling)	-32.000	
5.2	Kunstgrasvelden Blauw Zwart	-11.000	
5.3	Coronacompensatie cultuursector	-112.353	
5.6	Bibliotheek coronacompensatie	-100.000	
Programma 6			
6.1	Ondersteuning buurthuizen	-10.000	
6.3	TONK (Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten)	-132.000	
6.3	Aanvullend budget armoedebestrijding - dekking vanuit overschot TONK	-91.000	
6.3	Belactie ondernemers	-16.000	
6.71	Zelfstandigenloket	-10.000	
6.72	Jeugdhulp coronagevolgen	-125.000	
Programma 7			
Programma 8			
Totaal NJN - Corona		-944.084	860.731

NB: voor een nadere toelichting, zie tekst bij het betreffende taakveld

Bijlage 2. Gedetailleerd totaaloverzicht wijzigingen Najaarsnota

Taakv.	omschrijving (- = nadeel, + = voordeel)	2021	2022	2023	2024
	<i>Programma 0. Bestuur en ondersteuning</i>				
0.1	Inhuur griffie	-33.500	-22.000		
0.1	Projectbudget OTO	600.000	-600.000		
0.1	Projectbudget OTO dekking reserve	-600.000	600.000		
0.3	Verkoop Backershagenlaan 13	541.600			
0.3	Verkoop Molenstraat 22	207.900			
0.3	Dotatie verkoopopbrengst in reserve grote projecten	-749.500			
0.3	VBB Volwaardig BC De Paauw	-59.000			
0.3	VBB De Paauw dekking reserve grote projecten	59.000			
0.3	Huisvestingsvisie nieuwe organisatie	-16.000			
0.3	Huisvestingsvisie dekking reserve grote projecten	16.000			
0.3	Van Polanenpark 105 PAK-vervuiling	-15.000			
0.4	Afhandeling WOB-verzoeken	-25.000			
0.4	Afrekening WODV	515.000			
0.4	Afrekening WODV dotatie reserve OTO	-125.000			
0.4	Opleidingskosten OTO (afrekening WODV)		-125.000		
0.4	Opleidingskosten OTO dekking reserve OTO		125.000		
0.7	Algemene uitkering mei- en septembercirculaire	2.324.626	898.235	472.735	597.482
	<i>Programma 1. Veiligheid</i>				
1.1	Tijdelijke regeling maatregelen covid-19	-69.000			
1.1	Dekking VRH TRM covid-19	69.000			
1.2	Ondermijning	20.000	-20.000		
	<i>Programma 2. Verkeer en vervoer</i>				
2.1	Onderzoek lightrail	50.000			
2.1	Dekking lightrail reserve grote projecten	-50.000			
2.1	Toekomstvisie N44	15.000			
2.1	Dekking toekomstvisie N44 reserve grote projecten	-15.000			
2.1	Gebiedsvisie Poort naar de Hollandse duinen		-65.000		
2.1	Dekking toekomstvisie N44 reserve grote projecten		65.000		
	<i>Programma 3. Economie</i>				
3.1	Inrichtingsplan centrum Wassenaar	15.000	-15.000		
3.1	Inrichtingsplan centrum Wassenaar dekking reserve gr.proj.	-15.000	15.000		
3.4	Samen sterker uit de crisis	23.000	-23.000		
	<i>Programma 4. Onderwijs</i>				
4.3	Nationaal Programma Onderwijs baten	99.376	238.503	139.127	
4.3	Nationaal Programma Onderwijs lasten	-99.376	-238.503	-139.127	
4.3	Voorschoolse voorzieningen peuters	-6.700			
4.3	Leerlingenvervoer	-20.000			
4.3	Gem. Onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) lasten	-7.000			
4.3	Gem. Onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) baten	7.000			
	<i>Programma 5. Sport, cultuur en recreatie</i>				

Taakv.	omschrijving (- = nadeel, + = voordeel)	2021	2022	2023	2024
5.1	Sportakkoord lasten	-45.142			
5.1	Sportakkoord baten	45.142			
5.1	SPUK stimulering sport	-24.527			
5.1	SPUK ijsbanen en zwembaden lasten	-113.355			
5.1	SPUK ijsbanen en zwembaden baten	113.355			
5.2	Vervanging hekwerken BlauwZwart/De Kieviten	-12.000			
5.2	Dekking hekwerken BlauwZwart/De Kieviten reserve inv.sp.	12.000			
5.2	Vernieuwen kunstgrasvelden BlauwZwart	-11.000			
5.2	Dekking kunstgrasvelden BlauwZwart reserve invest.sport	11.000			
5.2	SPUK Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties	9.107			
5.2	SPUK TVS terugbetaling	-40.849			
5.2	Eenmalige en transitiekosten sporthal De Kieviten	-140.000	-180.000	-165.000	
5.2	Dekking eenmalige en transitiekosten reserve grote proj.	140.000	180.000	165.000	
5.3	Cultuureducatie lasten	-8.282	-16.565	-16.565	-16.565
5.3	Cultuureducatie baten	8.282	16.565	16.565	16.565
5.3	Coronacompensatie Cultuursector	-112.353			
5.5	Plaatsing Stolpersteine	-7.000	-6.000		
5.5	Kerkenvisie	25.000	-25.000		
5.6	Bibliotheek coronacompensatie	-100.000			
5.6	Bibliotheek demarcatie en Dunea	-31.665			
5.7	Strandvisie 2030	-20.000	-55.000		
5.7	Strandvisie 2030 dekking reserve grote projecten	20.000	55.000		
5.7	Valkenhorst	95.000	-95.000		
5.7	Valkenhorst dekking reserve grote projecten	-95.000	95.000		
	<i>Programma 6. Sociaal Domein</i>				
6.1	Burgerinitiatief Kerkehout	20.000	-20.000		
6.1	Burgerinitiatief Kerkehout dekking reserve invest.sport	-20.000	20.000		
6.1	Ondersteuning buurthuizen	-10.000			
6.1	Subsidies	112.000			
6.2	Jeugd en Jongerenwerk	-112.000			
6.3	TONK I (Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten)	-132.000			
6.3	TONK II aanvullend budget	-91.000			
6.3	Wet BUIG	302.035			
6.3	BBZ budgetneutraal (ToZo)	-278.746			
6.3	BBZ budgetneutraal dekking	278.746			
6.3	BBZ overige kosten	-16.000			
6.4	Rijksbijdrage WSW	9.000			
6.5	Statushouders antidiscriminatievoorzieningen	-11.000			
6.5	Participatie en reïntegratievoorzieningen	40.000			
6.5	Inburgering	-40.000			
6.6	Woonvoorzieningen	81.544			
6.6	Vervoersvoorzieningen	-7.188			
6.71	Wmo HO ZIN	105.119			
6.71	Wmo HO PGB	8.778			

Taakv.	omschrijving (- = nadeel, + = voordeel)	2021	2022	2023	2024
6.71	Wmo Begeleiding ZIN	-53.035			
6.71	Wmo Begeleiding PGB	-30.297			
6.71	Begeleiding extra baten	36.000			
6.71	Schuldhelpverlening	-8.000			
6.71	Rijksbijdrage toeslagaffaire	15.000			
6.71	Zelfstandigenloket	-10.000			
6.72	Jeugdhulp ZIN, vervoer en PGB	-525.500			
6.72	Jeugdhulp coronagevolgen	-125.000			
6.81	Meldpunt Bezorgd	-20.000			
6.81	Ketenregisseur zorg en veiligheid	-22.000	-33.000		
6.81	Wonen-plus O&O-gebouw	-1.000.000			
6.81	Wonen-plus O&O-gebouw bijdrage Den Haag	1.000.000			
6.82	Jeugdhulp ZIN	-145.500			
	<i>Programma 7. Volksgezondheid en milieu</i>				
7.1	Preventieakkoord	-20.000			
7.1	Preventieakkoord dekking rijksbijdrage	20.000			
7.3	Avalex garantstellingsprovisie	26.000			
7.3	Avalex garantstellingsprovisie, dotatie algemene reserve	-26.000			
7.4	Bijdrage ODH	-39.486			
7.4	Uitvoering RREW (energiebesparing woningeigenaren)	150.000	-150.000		
7.4	Dekking subsidie RREW	-150.000	150.000		
7.4	Geluidsanering woningen	120.450	-120.450		
7.4	Dekking subsidie ministerie I&W	-120.450	120.450		
	<i>Programma 8. Wonen en bouwen</i>				
8.1	Herontwikkeling Havengebied	110.000	-110.000		
8.1	Herontwikkeling Havengebied dekking reserve grote proj.	-110.000	110.000		
8.3	Scenariostudies Gemeentewerf en Kerkehout	75.000	-75.000		
8.3	Dekking scenariostudies werf en Kerkehout reserve GP	-75.000	75.000		
8.3	Bouwvergunningen (lasten)	-150.000	-200.000		
8.3	Bouwvergunningen (baten)	800.000			
8.3	Saldo bouwvergunningen storten in reserve omgevingsverg.	-650.000			
8.3	Dekking lasten 2022 reserve egalisatie omgevingsverg.		200.000		
	Totaal saldo mutaties exploitatiebegroting	1.686.609	769.235	472.735	597.482
	Investerings:				
0.4	ICT	-1.053.000			
5.5	Molen Windlust		-884.000		
5.7	Kademuur Havenkade		-717.000		
	Totaal mutaties investeringen	-1.053.000	-1.601.000	-	-

NB: Voor een nadere toelichting, zie tekst bij het betreffende taakveld

Liquiditeitsprognose (alle bedragen * € 1.000)	Status besluitvorming	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
MIP 2022-2025 (KN 2022)											
IHP Rijnlandslyceum	MJB 2022		468	4.212							
IHP SKOW	MJB 2022				1.740						
Vervanging van wegen	MJB 2022		755	2.600	PM	PM					
Vervanging bruggen	MJB 2022		160	80		154					
Vervanging kabelnet openbare verlichting	MJB 2022			250	PM	PM					
Tractie	MJB 2022		590	55		727					
IHP na 2025											
SKOW (Jozef en Jan Baptist) nieuwbouw	nog geen besluitvorming door raad								3.680		
Bonifacius - renovatie	nog geen besluitvorming door raad								1.000		
Bonifacius LO - renovatie	nog geen besluitvorming door raad								790		
Herenweg - renovatie	nog geen besluitvorming door raad								2.000		
Investerings Openbare ruimte (na 2025)											
Wegen, Water, Bruggen, Openbare verlichting etc.	nog geen besluitvorming door raad						2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Groot Totaal Investerings (€ 62,75 mln in 10 jaar)		20.475	9.138	10.122	4.665	881	2.000	2.000	9.470	2.000	2.000
Ontwikkelingen na kadernota 2022											
Liquiditeitseffect resultaat NJN 2021		-3.200									
Laatste stand meerjarenbeeld 2022-2025			-1.374	-355	-710	-328					
Lening aan Alliander			2.828								
Prognose groei leerlingen rijnlads - internationale vestiging			-27	-52	-77	-104					
actualisatie van investeringen:											
aanvullende investeringen de Paauw	december 2021 in de raad				2.728						

Liquiditeitsprognose (alle bedragen * € 1.000)	Status besluitvorming	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
aanvullende investeringen de Paauw - neutraal gemaakt met subsidiemogelijkheden	december 2021 in de raad				-2.728							
NJN - ophoging Molen			884									
NJN - ophoging Haven			717									
ICT - investeringen (vanuit WODV)		1.053	1.250	210	180							
Subtotaal ontwikkelingen na KN 2022		-2.147	4.278	-197	-607	-432						
Afschrijvingen en verkopen												
Afschrijvingen (€ 26,6 mln in 10 jaar, verhoogd door ICT-investeringen)		-1.489	-2.386	-2.936	-3.005	-3.104	-3.159	-2.850	-2.604	-2.580	-2.550	
Verkopen (Vastgoed) (€ 7,3 mln in 9 jaar, verkoop 2021 zit in NJN)			-900	-800	-800	-800	-800	-800	-800	-800	-800	
Groot Totaal afschrijvingen en verkopen		-1.489	-3.286	-3.736	-3.805	-3.904	-3.959	-3.650	-3.404	-3.380	-3.350	
startsaldo per 31/12/2020												
Verloop Liquiditeitspositie (Prognose per 1/11/2021)		34.654	17.815	7.685	1.496	1.243	4.698	6.657	8.307	2.241	3.621	4.971

Bijlage 4. Actueel meerjarensaldo MJB 2022-2025

Geprogosticeerd meerjarenbeeld 2022-2025 - stand NJN 2021

+ = voordeel; - = nadeel	2022	2023	2024	2025
Begroting 2022-2025 (boekwerk)	1.369.000	710.000	941.000	379.000
effect septembercirculaire	898.000	473.000	597.000	777.000
Nieuw begrotingssaldo na septembercirculaire (stand raadsinformatiebrief)	2.267.000	1.183.000	1.538.000	1.156.000
<u>Gevolgen amendementen</u>				
A. Wegonderhoud van C naar B	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
B. Taakstelling op subsidiebeleid - terugdraaien in 2022	-50.000			
C. Subsidie bijdrage Bibliotheek	-78.000	-78.000	-78.000	-78.000
D. Samen slim rijden	-15.000			
Nieuw begrotingssaldo na septembercirculaire (stand raadsinformatiebrief) en amendementen	1.874.000	855.000	1.210.000	828.000
<u>Ontwikkelingen (meenemen in Voorjaarsnota 2022)</u>				
Loon- en prijscompensatie (inflatie)	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
<i>Herijking gemeentefonds (dit is zeer onzeker, nu niet mee gerekend)</i>		PM	PM	PM
<i>Hervormingsagenda jeugd (nog niet bekend)</i>	PM	PM	PM	PM
Nieuw begrotingssaldo na septembercirculaire (stand raadsinformatiebrief) en amendementen, incl. inflatiecorrectie	1.374.000	355.000	710.000	328.000

NB: het jaar 2025 biedt het meest reële structurele beeld. Tot en met 2024 dekken we kosten Wmo en Jeugd deels uit reserves vanuit de gedachte dat andere werkwijze Wmo en versterken toegang jeugd uiteindelijk leiden tot een lager kostenniveau. Deze lagere kosten (besparingen) zijn in 2025 ingeboekt, maar hier lopen we als gemeente nog wel een risico. De besparingen moeten wel gerealiseerd worden!